

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Skupština Republike Kosovo, na osnovu člana 76. Ustava Republike Kosovo, usvaja:

POSLOVNIK SKUPŠTINE REPUBLIKE KOSOVO

GLAVA I.
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Delokrug primene

1. Poslovník utvrđuje pravila o organizovanju i funkcionisanju Skupštine Republike Kosovo, njenih rukovodećih organa i radnih tela, u vršenju zakonodavne, nadzorne i predstavničke funkcije.
2. Poslovník utvrđuje pravila o organizovanju i funkcionisanju Uprave Skupštine Republike Kosova.
3. Pitanja u vezi rada Skupštine, koja nisu uređena ovim poslovníkom, mogu se urediti drugim aktom Skupštine, u skladu sa Ustavom i odredbama ovog poslovníka.

Član 2.
Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom poslovníku imaju sledeće značenje:
 - 1.1. **Akt:** Ustav, ustavni amandman, zakon, rezolucija, deklaracija, odluka i preporuka koje usvaja Skupština;
 - 1.2. **Amandman:** Pisani predlog za izmenu, brisanje, dodavanje suštinskih reči u odredbama Ustava Republike Kosovo, u zakonu i drugim aktima koje usvaja Skupština;
 - 1.3. **Član Vlade:** Predsednik Vlade, potpredsednik Vlade i ministar;

- 1.4. Hitna pitanja:** Hitno pitanje, podneto nakon zakazivanja plenarne sednice, koje se nije moglo podneti na redovan način za razmatranje na plenarnoj sednici, o kojem odlučuje Skupština;
- 1.5. Deklaracija:** Akt kojim Skupština ističe opšti stav o pitanju unutrašnje ili spoljne politike i o drugim pitanjima od državnog značaja;
- 1.6. Radni dan:** Dan u nedelji, od ponedeljka do petka, izuzev zvaničnih praznika, na koji bi se Skupština redovno sastala;
- 1.7. Službeni dokument Skupštine:** Poslanička pitanja, predlog akta, pisani odgovor na pitanje, izveštaj komisije, zapisnik, kao i svaki materijal koji se iznosi na razmatranje u Skupštini ili nekoj od njenih komisija. Ovo ne uključuje zapise i transkripte rada Skupštine;
- 1.8. Poslanička grupa:** Grupacija od najmanje šest (6) poslanika Skupštine, koja je obavestila predsednika Skupštine o svojoj nameri da postupaju kao poslanička grupa;
- 1.9. Dobrovoljna grupa:** Dobrovoljno organizovanje poslanika;
- 1.10. Neparlamentarni jezik:** Upotreba reči, izraza i sinonima, kojima se povređuje ili vređa dostojanstvo poslanika i drugih lica, podstiče mržnja, netolerancija i nasilje;
- 1.11. Parlamentarna komisija:** Parlamentarna komisija je radno telo Skupštine, u kojoj su zastupljene sve poslaničke grupe i odražava politički sastav Skupštine;
- 1.12. Predsedništvo:** Predsednik Skupštine i potpredsednici Skupštine;
- 1.13. Predsedavajući plenarne sednice:** Predsednik Skupštine ili jedan od potpredsednika Skupštine;
- 1.14. Skupština:** Skupština Republike Kosovo;
- 1.15. Čitanja:** Faze kroz koje prolazi predlog zakona u skladu sa ovim poslovnikom;
- 1.16. Zakon:** Obavezujući normativni akt koji usvaja Skupština, potpisuje predsednik Skupštine, proglašava predsednik Republike Kosova i objavljuje u Službenom listu Republike Kosova (u daljem tekstu: Službeni list);
- 1.17. Predlog:** Predlog ili zahtev za preduzimanje određene parlamentarne radnje. Predlog može biti proceduralni i suštinski;
- 1.18. Organ uspostavljen zakonom:** Nezavisne agencije koje uspostavlja Skupština u skladu sa članom 142. Ustava;
- 1.19. Ustavni organ:** Predsednik Republike Kosovo, Vlada Republike Kosovo, Ustavni sud i druge nezavisne institucije utvrđene u Poglavlju XII. Ustava.
- 1.20. Peticija:** Pismeni zahtev grupe građana upućen Skupštini o određenom pitanju;

1.21. Zaključak: Proceduralni akt koji se upućuje organima Skupštine i drugim organima radi razmatranja određenog pitanja koje je u njihovom delokrugu rada;

1.22. Predlog zakona: Predlog zakona koji se preko Kancelarije za predloge i predstavke upućuje Skupštini na razmatranje i glasanje;

1.23. Predlagač: Poslanička grupa, komisija, poslanik Skupštine, Vlada koja je pripremila predlog akta za razmatranje na plenarnoj sednici i/ili radnim telima Skupštine;

1.24. Izvestilac: Član komisije, koga određuje komisija da izveštava o predlogu akta na plenarnoj sednici Skupštine ili na sednici komisije;

1.25. Rezolucija: Akt kojim Skupština ukazuje na stanje i probleme u određenoj oblasti i mere koje se moraju preduzeti;

1.26. Preporuka: Akt kojim Skupština ispoljava stav i podnosi predlog za rad državnog i javnog organa;

1.27. Unutrašnji pravilnik: Normativni akt za unutrašnje administrativno funkcionisanje Skupštine ili njenih organa;

1.28. Plenarna sednica: Održavanje sednice Skupštine, prema dnevnom redu, do okončanja pitanja navedenih za razmatranje;

1.29. Parlamentarno zasedanje: Prolećni i jesenji period, tokom kojeg Skupština zaseda (radi) u toku jedne godine;

1.30. Odluka Predsedništva: Upravni akt koji usvaja Predsedništvo;

1.31. Odluka Skupštine: Pravni akt koji usvaja Skupština, a potpisuje predsednik Skupštine;

1.32. Glasanje prozivkom: Izjašnjavanje glasa poslanika nakon što ga predsedavajući prozove po imenu;

1.33. Kancelarija za predloge i predstavke: Kancelarija pri Upravi Skupštine koja upisuje predloge akata, pismena, poslanička pitanja koja se prosleđuju Skupštini, Vladi i radnim telima Skupštine.

2. Izrazi koji se u ovom poslovniku koriste za jedan rod odnose se i na drugi gramatički rod.

GLAVA II.
AKTA KOJA USVAJA SKUPŠTINA I PREDSEDNIŠTVO SKUPŠTINE

Član 3.
Akta koja usvaja Skupština

1. Skupština usvaja sledeće akte:
 - 1.1. Ustav i njegove amandmane;
 - 1.2. Zakon;
 - 1.3. Poslovník Skupštine;
 - 1.4. Odluku;
 - 1.5. Rezoluciju;
 - 1.6. Deklaraciju;
 - 1.7. Preporuku.

Član 4.
Akta koja usvaja Predsedništvo Skupštine

1. Predsedništvo Skupštine usvaja sledeće akte:
 - 1.1. Unutrašnje uredbe;
 - 1.2. Odluku;
 - 1.3. Zaključak.

GLAVA III.
PRAVNI STATUS, SEDIŠTE I PROSTORIJE SKUPŠTINE

Član 5.
Pravni status Skupštine

1. Skupština ima svojstvo pravnog lica i nosilac je prava i obaveza.
2. Skupština ima organizacionu, upravnu i budžetsku nezavisnost.

3. Skupštinu predstavlja predsednik Skupštine u skladu sa članom 67. st. 7. i 8. Ustava. U slučaju pravnih postupaka i drugih upravnih stvari, zastupanje Skupštine može se poveriti Upravi Skupštine, odlukom Predsedništva Skupštine.

Član 6. **Sedište, pečat, logo i prostorije Skupštine**

1. Sedište Skupštine je u Prištini.
2. Skupština ima svoj pečat. Oblik i sadržina pečata Skupštine utvrđuje se u skladu sa Zakonom o pečatima u institucijama Republike Kosovo.
3. Skupština ima svoj logo. Oblik loga usvaja Predsedništvo Skupštine. Logo Skupštine postavlja se u prostorijama Skupštine, u kancelarijama poslanika, na internim dokumentima i aktima, na prepiskama poslanika sa trećim licima, na izdanjima i publikacijama ili aktivnostima koje organizuje Skupština.
4. Skupština ima vlasništvo nad svojim objektima radi vršenja svojih funkcija na prikladan način.

GLAVA IV. **KONSTITUISANJE SKUPŠTINE**

Član 7. **Konstitutivna sednica**

1. Konstitutivnu sednicu Skupštine saziva predsednik Republike Kosovo, u roku od trideset (30) dana od dana zvaničnog proglašenja rezultata izbora.
2. U slučaju da predsednik Republike Kosovo ne sazove konstitutivnu sednicu, Skupština se sama sastaje na trideseti (30) dan.

Član 8. **Priprema konstitutivne sednice**

1. Pripreme za konstitutivnu sednicu skupštinskog saziva su u nadležnosti predsednika prethodnog saziva.
2. Predsednik prethodnog saziva, najkasnije u roku od pet (5) dana pre održavanja konstitutivne sednice Skupštine, zakazuje zajednički sastanak sa predsednicima političkih subjekta koji su osvojili poslanička mesta u Skupštini, radi pripreme predloga dnevnog reda i određivanja poslaničkih mesta u sali za plenarne sednice. U slučaju da se sastanak ne zakaže u roku od pet (5) dana, Skupština se sama sastaje na dan koji odredi predsednik Republike.

3. Stav 2. ovog člana ne primenjuje se u slučaju da se Skupština sastaje prema članu 7. stav 2. ovog poslovnika.
4. Dnevni red konstitutivne sednice saziva sadrži:
 - 4.1. obrazovanje Privremene komisije za potvrđivanje kvoruma i mandata;
 - 4.2. zakletvu poslanika;
 - 4.3. izbor predsednika Skupštine; i
 - 4.4. izbor potpredsednika Skupštine.
5. Skupština izglasava izveštaj Privremene komisije za potvrđivanje kvoruma i mandata.
6. Određivanje poslaničkih mesta u sali vrši se prema snazi političkih subjekta. Ako dva ili više političkih subjekata imaju isti broj poslanika, njihov raspored sedenja određuje se po osnovu najvećeg broja glasova koje su osvojili na izborima za Skupštinu.

Član 9. Predsedavanje konstitutivnom sednicom

1. Konstitutivnom sednicom, do izbora predsednika Skupštine, predsedava najstariji poslanik, kome u radu pomaže najmlađi poslanik.
2. Ako poslanik ili poslanici iz stava 1. ovog člana odsustvuju sa konstitutivne sednice ili odbiju da vode sednicu, angažuju se drugi poslanici prema kriterijumima iz stava 1. ovog člana.
3. Na konstitutivnoj sednici nema rasprave.
4. Predsedavajući konstitutivne sednice, nakon otvaranja sednice i predavljanja dnevnog reda, traži od političkih subjekata, zastupljenih u Skupštini, da odrede po jednog poslanika za Privremenu komisiju za potvrđivanje kvoruma i mandata. Komisijom predsedava poslanik najvećeg parlamentarnog političkog subjekta.
5. Privremena komisija za potvrđivanje kvoruma i mandata razmatra relevantnu izbornu dokumentaciju, podnosi Skupštini izveštaj o punovažnosti mandata poslanika Skupštine, proverava prisustvo i kvorum na konstitutivnoj sednici.

Član 10. Zakletva poslanika

1. Nakon potvrđivanja mandata, predsedavajući konstitutivne sednice poziva poslanike da svečano polože zakletvu. Tekst zakletve glasi:

„Ja, poslanik Skupštine Republike Kosova, zaklinjem se da ću časno i predano vršiti svoju dužnost i dostojanstveno predstavljati narod, da ću raditi u interesu Kosova i svih njegovih državljana, da ću raditi na zaštiti i poštovanju ustavnosti i zakonitosti, na zaštiti suvereniteta, teritorijalne celovitosti i institucionalnog integriteta Kosova, na garanciji ljudskih prava i sloboda, u skladu sa zakonima zemlje. Zaklinjem se!“

2. Predsedavajući sednice čita tekst zakletve. Poslanici se zaklinju tako što na kraju zakletve izgovore reč „Zaklinjem se“. Svaki poslanik potpisuje tekst zakletve.
3. Poslanik koji odsustvuje sa konstitutivne sednice saziva za vreme polaganja zakletve i poslanik koji osvoji mandat za vreme trajanja saziva, polažu zakletvu na prvoj narednoj sednici.
4. Poslanik koji ne položi zakletvu na prvoj narednoj sednici prema stavu 3. ovog člana, ako je objektivno sprečen da to učini u ovom roku, pismeno obaveštava predsednika Skupštine o razlozima koji opravdavaju njegov izostanak i polaže zakletvu po protoku ovih okolnosti, a najkasnije na trećoj redovnoj sednici po redu, po osvajanju mandata prema stavu 3. ovog člana.

Član 11. Izbor predsednika Skupštine

1. Predsednik Skupštine bira se na konstitutivnoj sednici većinom glasova svih poslanika Skupštine.
2. Predsedavajući konstitutivne sednice traži od najvećeg političkog subjekta u Skupštini da predloži svog kandidata za predsednika Skupštine.
3. Predsedavajući konstitutivne sednice konstatuje rezultat glasanja za izbor predsednika Skupštine, oglašava izbor predsednika i poziva ga da zauzme svoje mesto.

Član 12. Izbor potpredsednika Skupštine

1. Potpredsednici Skupštine biraju se većinom glasova svih poslanika Skupštine.
2. Predsednik Skupštine traži od tri najveća parlamentarna politička subjekta da predlože po jednog kandidata za potpredsednika Skupštine. Kandidat za potpredsednika najvećeg parlamentarnog subjekta mora biti različitog pola od predsednika.
3. U slučaju da dva ili više političkih subjekata imaju isti broj poslanika, pravo predlaganja potpredsednika pripada subjektu koji je dobio najveći broj glasova na izborima za Skupštinu.
4. Predsednik Skupštine traži od poslanika koji imaju zagarantovana mesta za srpsku zajednicu da predlože jednog (1) kandidata za potpredsednika Skupštine, kao i od poslanika koji imaju zagarantovana mesta za druge nevećinske zajednice, da predlože jednog (1) kandidata za potpredsednika Skupštine, koji se biraju većinom glasova svih poslanika Skupštine.

5. Konstitutivna sednica se završava izborom predsednika i potpredsednika Skupštine. Prekidi u toku konstitutivne sednice ne mogu biti duži od 48 časa.

6. Predlozi iz stava 4. ovog člana podnose se pismeno, po sledećem postupku:

6.1. kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice predlaže većina poslanika srpske zajednice; i

6.2. kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova drugih nevećinskih zajednica predlaže većina poslanika drugih nevećinskih zajednica.

7. U slučaju ne predlaganja kandidata prema stavu 6. ovog člana, predlaganje kandidata vrši se žrebom, u prisustvu poslanika dotičnih zajednica. Ovaj postupak vodi predsednik Skupštine.

Član 13. Mandat Skupštine

1. Mandat Skupštine, nastavak istog i raspuštanje Skupštine utvrđuju se čl. 66. i 82. Ustava Republike Kosova.

2. Nakon raspuštanja Skupštine prema stavu 1. ovog člana, predsednik Republike dostavlja Skupštini Ukaz o raspuštanju.

3. Skupština obustavlja rad jedan dan pre početka kampanje za redovne izbore za Skupštinu.

Član 14. Mandat predsednika i potpredsednika Skupštine

U slučaju kada Skupština obustavi rad zbog početka izborne kampanje i u slučaju njenog raspuštanja, predsednik i potpredsednici nastavljaju sa radom do konstitutivne sednice, u cilju očuvanja upravnog kontinuiteta rada Skupštine.

Član 15. Razrešenje, ostavka predsednika i potpredsednika Skupštine

1. Predsednik i potpredsednici Skupštine se razrešavaju 2/3 većinom glasova ukupnog broja poslanika.

2. Predlog za razrešenje predsednika Skupštine može se podneti na zahtev 1/3 svih poslanika Skupštine.

3. Predlog za razrešenje potpredsednika Skupštine može se podneti na zahtev poslaničke grupe koja ga je predložila.

4. Predsednik Skupštine i potpredsednik Skupštine mogu podneti ostavke. Akt ostavke podnose Skupštini na obaveštenje.

5. U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, novog kandidata predlaže poslanička grupa koja ga je predložila.

GLAVA V. PRESEDNIK SKUPŠTINE I PRESEDNIŠTVO SKUPŠTINE

Član 16. Predsednik Skupštine

1. Predsednik Skupštine predstavlja Skupštinu, uspostavlja saradnju sa međunarodnim institucijama, osigurava poštovanje prava poslanika, stara se o razvoju parlamentarne aktivnosti i vrši druge funkcije prema Ustavu i poslovniku Skupštine.
2. Predsednik Skupštine predlaže dnevni red plenarne sednice, saziva i vodi plenarnu sednicu, daje reč poslaniku i članu Vlade i stara se o redu na sednici.
3. Predsednik Skupštine potpisuje akte Skupštine.
4. Predsednik Skupštine je odgovoran za sprovođenje poslovnika Skupštine i daje njegovo konačno tumačenje na plenarnoj sednici.
5. Predsednik Skupštine, u saradnji sa predsednicima poslaničkih grupa, određuje listu članova i predsednika stalnih delegacija Skupštine pri međunarodnim organizacijama. Sastav delegacija odražava politički sastav Skupštine. Skupština se obaveštava o listi članova stalnih delegacija i o svakoj naknadnoj promeni obaveštava se na narednoj plenarnoj sednici.

Član 17. Potpredsednici Skupštine

1. Potpredsednici pomažu predsedniku i po njegovom ovlašćenju vrše sve dužnosti iz delokruga nadležnosti predsednika.
2. Jedan od potpredsednika, po ovlašćenju predsednika, zamenjuje predsednika Skupštine.
3. U slučaju nepostojanja ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, predsednika zamenjuje potpredsednik koji predstavlja najveću poslaničku grupu. U slučaju odsustva ili odbijanja ovog poslednjeg, predsednika zamenjuje sledeći potpredsednik po političkoj moći.
4. U vođenju plenarnih sednica Skupštine predsedniku pomaže jedan od potpredsednika.
5. Potpredsednik Skupštine, dok predsedava plenarnom sednicom, ima sva prava i dužnosti predsednika Skupštine predviđene ovim poslovnikom.

Član 18. **Predsedništvo Skupštine**

Predsedništvo Skupštine čine predsednik i pet potpredsednika.

Član 19. **Dužnosti Predsedništva**

1. Predsedništvo Skupštine, na zajedničkoj sednici sa predsednicima poslaničkih grupa, razmatra dnevni red plenarne sednice, koji je predložio predsednik Skupštine. Dnevni red se usvaja konsenzusom, a ako se ne postigne konsenzus, predsednik iznosi dnevni red plenarnoj sednici na usvajanje.
2. Predsedništvo Skupštine, na zajedničkoj sednici sa predsednicima poslaničkih grupa:
 - 2.1. na početku saziva, na plenarnoj sednici predlaže na usvajanje broj, strukturu i delokrug rada parlamentarnih komisija, kao i tokom mandata saziva može predložiti Skupštini obrazovanje novih funkcionalnih komisija ili promenu njihovog sastava;
 - 2.2. na plenarnoj sednici predlaže program radne sesije Skupštine na usvajanje;
 - 2.3. usvaja kalendar jednomesečnog rada Skupštine koji se objavljuje na zvaničnoj veb-stranici Skupštine.
3. Predsedništvo Skupštine:
 - 3.1. usvaja nacrt budžeta Skupštine, koji priprema relevantna Komisija za budžet, u saradnji sa upravom Skupštine;
 - 3.2. odlučuje o finansijskim sredstvima i stvaranju uslova za rad potpredsednika Skupštine, poslaničkih grupa i njihovog osoblja, komisija, poslanika i uprave Skupštine;
 - 3.3. bira generalnog sekretara Skupštine, u skladu sa relevantnim zakonodavstvom o državnoj službi;
 - 3.4. na osnovu prirode i posebnih uslova rada Skupštine Republike Kosovo, na predlog generalnog sekretara, posebnim aktom uređuje organizaciju i rad uprave Skupštine, sistematizaciju radnih mesta, koeficijent, stepen, naknade, zapošljavanje, radno vreme i godišnji odmor;
 - 3.5. usvaja godišnji izveštaj o radu Skupštine koji priprema generalni sekretar Skupštine i ovlašćuje njegovo objavljivanje;
 - 3.6. odobrava periodične izveštaje o rashodima i godišnji finansijski izveštaj Skupštine, kao i ovlašćuje njihovo objavljivanje;
 - 3.7. za službene posete inostranstvu donosi poseban akt.

Član 20.
Sednica Predsedništva

1. Sednicu Predsedništva saziva i njome predsedava predsednik Skupštine.
2. Sednica se održava kada je prisutna većina članova Predsedništva.
3. Odluku Predsedništva donosi većina članova prisutnih na sednici.
4. U slučaju odsustva predsednika, Predsedništvo se saziva prema članu 17. stav 3. ovog poslovnika.
5. Na poziv predsednika Skupštine, na sednici Predsedništva mogu prisustvovati predsednici poslaničkih grupa i predsednici parlamentarnih komisija, bez prava glasa.
6. Na sednici Predsedništva prisustvuje generalni sekretar Skupštine.
7. Na sednici Predsedništva Skupštine, kada se razmatraju pitanja iz člana 19. st. 1. i 2. ovog poslovnika, može prisustvovati i član Vlade ili predstavnik koga ovlasti predsednik Republike, zadužen za odnose sa Skupštinom.
8. Sednica Predsedništva Skupštine, po pravilu, održava se ne ranije od 48 časa od časa obaveštenja o održavanju sednice.
9. Sa sednice Predsedništva Skupštine priprema se sažeti zapisnik.

GLAVA VI.
PRAVA I ODGOVORNOSTI POSLANIKA

Član 21.
Prava poslanika

1. Poslanik ima jednaka prava i dužnosti za punopravno učešće u radu Skupštine i da postupa po svom uverenju i savesti. Poslanik ima pravo da inicira i glasa prema zakonskim pravilima i procedurama i da postavlja pitanja i zatraži interpelaciju člana Vlade, na svim Skupštinskim raspravama, u skladu sa odredbama ovog poslovnika.
2. U vršenju funkcije, poslanik ima pravo na pristup podacima, službenim materijalima i dokumentima, koje su pripremile i prikupile parlamentarne komisije, uprava, ministarstva i organi izvršne vlasti ili državne uprave.
3. U vršenju funkcije, poslanik ima pravo da bude obavešten ili da traži usmena ili pismena pojašnjenja o pitanjima koja su u nadležnosti predsednika Skupštine i predsednika parlamentarnih komisija.
4. Poslanik može prisustvovati sednicama komisija, čiji nije član, bez prava glasa.

5. U vršenju svoje funkcije, poslanik mora imati kancelariju, stručnu i tehničku podršku političkog osoblja imenovanog za tu namenu, kao što se utvrđuje posebnim aktom Predsedništva Skupštine.

Član 22. Odgovornosti poslanika

1. Poslanik vrši svoj mandat u skladu sa Ustavom i služi interesima Republike Kosovo.
2. Poslanik je dužan i obavezan da učestvuje u radu Skupštine.
3. Poslanik učestvuje u radu Skupštine, plenarnim sednicama i telima Skupštine, čiji je i član.
4. Predsedništvo Skupštine posebnim aktom utvrđuje uslove i načine naknade za učešće poslanika na sednici radne grupe, komisije ili plenarnoj sednici.
5. Poslanik čuva tajnost informacija i službenih dokumenata, u skladu sa zakonom.
6. Pre nego što uzme reč na plenarnoj sednici, sednici komisije ili radnog tela, poslanik mora se izjasniti o postojanju bilo kakvog privatnog interesa.
7. Poslanik se mora povući iz prava glasa o nekom pitanju na plenarnoj sednici i sednici komisije, ako odluka može dovesti do lične koristi za njega ili njegove srodnike, što predstavlja sukob interesa prema važećem zakonu.
8. Poslanik mora poštovati kodeks ponašanja poslanika.

Član 23. Prestanak mandata poslanika

1. Poslaniku prestaje mandat u slučajevima navedenim u članu 70. stav 3. Ustava Republike Kosovo.
2. Kada poslanik odsustvuje, prema članu 70. stav 3. tačka (5) Ustava Republike Kosovo, predsednik Skupštine, prvog dana po isteku propisanog roka, zahteva preporuku relevantne Komisije za mandate, imunitete i poslovnik.
3. Komisija, prema stavu 2. ovog člana, podnosi predsedniku Skupštine preporuku komisije u roku od sedam (7) dana. Nakon preporuke komisije, predsednik predlaže Skupštini prestanak mandata poslanika. Skupština odlučuje o tom pitanju na narednoj sednici.
4. Kada poslanik odsustvuje, prema članu 70. stav 3. tačka (5) Ustava Republike Kosovo, može podneti Skupštini pismene argumente kojima obrazlaže neučestvovanje na sednici.
5. U slučaju da Skupština odluči o prestanku mandata poslanika, predsednik Skupštine proglašava prestanak mandata poslanika i odmah obaveštava predsednika Republike Kosovo da izvrši zamenu, u skladu sa Ustavom i relevantnim Zakonom o opštim izborima.

GLAVA VII. POSLANIČKE GRUPE

Član 24. Obrazovanje poslaničkih grupa

1. Poslanici mogu obrazovati poslaničku grupu.
2. Poslaničku grupu obrazuju najmanje šest (6) poslanika.
3. Poslanik može biti član samo jedne poslaničke grupe.
4. Poslanička grupa se obrazuje podnošenjem obaveštenja predsedniku Skupštine sa potpisima poslanika koji čine poslaničku grupu, a ovo obaveštenje mora sadržati naziv grupe, ime predsednika grupe i potpredsednika grupe, najkasnije u roku od sedam (7) dana od dana održavanja konstitutivne sednice.
5. Poslanik ima pravo da ravnopravno učestvuje u poslaničkoj grupi, da istupi iz grupe ili da nastupa kao poslanik bez poslaničke grupe. Kada poslanik napusti poslaničku grupu, pismeno obaveštava predsednika Skupštine. Poslanik se može pridružiti drugoj grupi.
6. Kada broj poslanika jedne poslaničke grupe padne ispod broja iz stava 2. ovog člana, grupa prestaje da postoji i gubi sva prava utvrđena ovim poslovníkom i drugim aktima Skupštine.
7. Nova poslanička grupa, koja se kasnije obrazuje, ne može imati isti naziv neke druge poslaničke grupe.

Član 25. Obrazovanje dobrovoljnih grupa

1. Poslanici mogu obrazovati dobrovoljne grupe podnošenjem obaveštenja predsedniku Skupštine sa potpisima poslanika koji čine grupu, imenom predsedavajućeg i delokrugom rada.
2. Dobrovoljnu grupu obrazuju najmanje šest (6) poslanika.
3. Dobrovoljnim grupama se pruža potreban prostor na zvaničnoj veb-stranici Skupštine, radi promovisanja misije i aktivnosti grupe.

Član 26. Grupa poslanica

1. Grupa poslanica je dobrovoljna grupa poslanica, koja se može obrazovati nakon konstituisanja Skupštine.
2. Članice grupe poslanica mogu biti poslanice Skupštine koje imaju za cilj jačanje uloge žena u kosovskom društvu.

3. Grupi poslanica se pruža podrška u organizovanju aktivnosti unutar i van Skupštine, radni prostor i oprema, administrativni pomoćnik i prostor na zvaničnoj veb-stranici Skupštine, radi prikaza njihovog rada.

Član 27.

Grupa mladih poslanika

1. Grupa mladih poslanika je dobrovoljna poslanička grupa koja se može obrazovati nakon konstituisanja Skupštine.

2. Članovi grupe mladih poslanika mogu biti svi poslanici Skupštine koji imaju za cilj jačanje uloge mladih u kosovskom društvu.

3. Grupi mladih poslanika se pruža podrška u organizovanju aktivnosti unutar i van Skupštine, radni prostor i oprema, administrativni pomoćnik i prostor na zvaničnoj veb-stranici Skupštine, radi prikaza njihovog rada.

Član 28.

Grupe prijateljstva

1. Grupe prijateljstva osniva Predsedništvo Skupštine na početku saziva u cilju međuparlamentarne saradnje.

2. Organizacija, zastupljenost i funkcionisanje grupa prijateljstva utvrđuje se posebnim aktom Predsedništva Skupštine.

GLAVA VIII.

PARLAMENTARNE KOMISIJE

Član 29.

Nadležnosti komisije

1. Parlamentarna komisija, prema svom delokrugu rada, razmatra predloge zakona, akata i drugih dokumenata koji se podnose Skupštini na razmatranje.

2. Komisija, prema svom delokrugu rada, nadzire rad Vlade i nezavisnih institucija, u skladu sa Ustavom i zakonom.

3. Komisija ne može da odlučuje o pitanjima koja nisu na dnevnom redu, a koja se moraju uputiti plenarnoj sednici.

Član 30. Rad komisije

1. Komisija obrađuje pitanja koja su joj dostavljena prema planu i kalendaru rada.
2. Komisija za svoj rad ima posebnu budžetsku liniju.

Član 31. Sastav parlamentarne komisije

1. Poslanička grupa je zastupljena u svim parlamentarnim komisijama shodno broju svojih poslanika.
2. Predsednik Skupštine ne može biti član Funkcionalne parlamentarne komisije i Stalne parlamentarne komisije. Potpredsednik Skupštine ne može biti predsednik Funkcionalne parlamentarne komisije i stalne parlamentarne komisije.
3. Sastav parlamentarne komisije odražava političku moć poslaničkih grupa.
4. Poslanik može prisustvovati sednici druge komisije, čije nije član, ali bez prava glasa, osim u slučajevima kada je sednica zatvorena za javnost.

Član 32. Imenovanje predsednika, potpredsednika i članova parlamentarne komisije

1. Poslanička grupa predlaže predsednika, potpredsednika i članove komisije, u skladu sa dogovorom postignutim u Predsedništvu Skupštine, shodno članu 19. podstav 2.1. i članu 31. st. 1. i 3. ovog poslovnika.
2. Svaka komisija mora imati dva potpredsednika: prvog potpredsednika i drugog potpredsednika, koji pripadaju različitim poslaničkim grupama. Najmanje jedan od potpredsednika mora biti iz druge zajednice od predsednika.
3. Poslanik ne može biti predsednik više od jedne komisije Skupštine.
4. Izbor poslaničke grupe koja će predsedavati komisijom vrši se prema formuli za raspodelu mesta na izborima za Skupštinu, do popune svih mesta. Ova raspodela obuhvata i predsedavanje relevantnom Komisijom za nadzor javnih finansija i komisijom koja po zakonu pripada opoziciji.
5. Poslanička grupa ne može predložiti nijednog svog člana za potpredsednika, ako u istoj komisiji drži funkciju predsednika i obrnuto.
6. Ako poslanička grupa ni u kom slučaju ne želi da predlaže, na šta inače uživa pravo, ovo pravo se prenosi na drugu poslaničku grupu, koja ima najveću „kvalifikovanu većinu“, koja sledi u tom krugu.

7. Ako dve poslaničke grupe imaju jednaku „kvalifikovanu većinu“ u bilo kom krugu, pravo na navedeni predlog uživa grupa koja je osvojila najveći broj glasova na izborima za Skupštinu.
8. Članove komisija, zajedno sa njihovim predsednicima i potpredsednicima, na predlog Predsedništva Skupštine, imenuje Skupština javnim glasanjem.
9. Skupština, na predlog Predsedništva Skupštine, može izmeniti sastav komisije, zadržavajući proporciju poslaničkih grupa u Skupštini.

Član 33.

Dužnosti predsednika komisije

1. Predsednik komisije, u saradnji sa potpredsednicima, predlaže komisiji usvajanje plana rada, u skladu sa kalendarom rada Skupštine.
2. Predsednik komisije priprema dnevni red, organizuje rad održavanja sednice komisije, vodi sednicu, zastupa komisiju u odnosima sa drugim organima Skupštine i van nje, potpisuje i predstavlja na plenarnoj sednici izveštaj o razmatranju pitanja u komisiji, utvrđuje prisutnost u komisiji, stavlja na glasanje i saopštava rezultat glasanja, kao i prati prepiske komisije.
3. Predsednik, na zahtev 1/3 članova komisije, poziva rukovodioce vladinih i javnih institucija radi izveštavanja ili informisanja pred komisijom.
4. Predsednik komisije obaveštava komisiju o svakoj delatnosti koju obavlja u njeno ime.

Član 34.

Sazivanje sednice komisije

1. Sednicu komisije saziva predsednik komisije, prema planu i programu rada komisije.
2. U odsustvu predsednika komisije ili odbijanju da sazove sednicu, saziva je prvi potpredsednik, odnosno drugi potpredsednik.
3. Na zahtev 1/3 članova komisije, predsednik ili jedan od potpredsednika saziva sednicu komisije po podnetom zahtevu.
4. Osim u posebnim slučajevima, sednica komisije saziva se ne kasnije od tri (3) radna dana pre njenog održavanja.
5. Predsednik ili jedan od potpredsednika utvrđuje dnevni red, osim ako komisija prethodno nije odlučila drugačije. Dnevni red se može izmeniti samo uz saglasnost komisije.

Član 35. Sednica komisije

1. Sednica komisije Skupštine je otvorena za javnost, osim u slučajevima kada se raspravlja o poverljivim bezbednosnim pitanjima i detaljima ugovora koji predstavljaju poslovnu tajnu, prema važećim zakonima.
2. Prilikom razmatranja predloga zakona, komisija može pozvati resornog ministra da prisustvuje sednici komisije. Ministar mora prisustvovati sednici komisije. Ima pravo na predloge prilikom razmatranja ili podnošenje amandmana na predlog zakona. Komisija može razmatranje predlog zakona da skine sa dnevnog reda, u slučaju da je ministar odsutan.
3. Komisija može pozvati ministra da prisustvuje sednici komisije, kada se razmatraju pitanja iz oblasti njegove odgovornosti. Komisija može pozvati i predstavnike drugih institucija i agencija, kao i predstavnike civilnog društva da prisustvuju sednici. Komisija može razmatranje pitanja da skine sa dnevnog reda, u slučaju da je ministar odsutan.
4. Komisija može pozvati i predstavnike drugih institucija i agencija, kao i predstavnike civilnog društva da prisustvuju sednici.
5. Ministar ne može da odbije poziv za učešće na sednici komisije.
6. Komisija ne može pozvati predsednika Vlade da prisustvuje sednici, osim ako takav zahtev komisiji uputi sam predsednik Vlade.

Član 36 Zajednička sednica komisija

1. Komisije mogu održavati zajedničke sednice. Zajedničkom sednicom predsedava predsednik izvestilačke komisije.
2. Na zajedničkoj sednici komisija primenjuju se ista pravila kao i za sednicu komisije. Odluke se donose većinom glasova članova koji učestvuju u glasanju.
3. Zajednička sednica komisija završava se jedinstvenim izveštajem. Kada su stavovi komisija različiti, oni se iznose zasebno u konačnom izveštaju sednice.

Član 37. Kvorum i odlučivanje u komisiji

1. Potreban kvorum za održavanje sednice komisije je većina članova komisije, a za održavanje javnog slušanja 1/3 članova komisije.
2. Komisija donosi odluku većinom glasova članova koji učestvuju u glasanju.
3. Komisija donosi odluke javnim glasanjem.

4. Mišljenje članova, koji su ostali u manjini, u svakom slučaju unosi se u zapisnik i izveštaj komisije.

Član 38. Javna slušanja

1. Komisija može organizovati javno slušanje za predlog zakone koji su u postupku razmatranja i za nadzor sprovođenja zakona i politika sa članovima Vlade, osim predsednika Vlade, sa predstavnicima javnih institucija, predstavnicima civilnog društva, stručnjacima, predstavnicima interesnih grupa i zainteresovanim građanima.

2. Javno slušanje biti:

2.1. zakonodavno javno slušanje; i

2.2. nadzorno javno slušanje.

3. Svaki član komisije može predložiti održavanje javnog slušanja, koji mora obrazložiti pred komisijom.

4. Komisija, za održavanje javnog slušanja odlučuje, većinom glasova prisutnih članova.

5. Komisija organizuje javno slušanje u slučaju da to pismeno zatraži 1/3 svih članova komisije.

6. Svaki član Komisije, uz podršku 1/3 svih članova komisije, može predložiti uvrštavanje određenih subjekata na listu pozvanih za zakonodavno ili nadzorno javno slušanje.

7. Poziv za sednicu javnog slušanja objavljuje se na veb-stranici Skupštine, najmanje pet (5) dana održavanja sednice, zajedno sa dnevnim redom sednice, predlogom zakona o kome će se raspravljati, ukoliko ga ima, i drugim pratećim materijalima.

8. Javnim slušanjem predsedava predsednik ili izvestilac komisije, koji omogućava učesnicima da daju svoj doprinos.

9. Komisija može održati javne sastanke sa građanima i zainteresovanim licima o određenom pitanju van sedišta Skupštine.

Član 39. Zakonodavno javno slušanje

1. Zakonodavno javno slušanje se organizuje radi prikupljanja informacija, primedba i preporuka za predlog zakone i druga pitanja koja razmatra komisija.

2. Javno slušanje se organizuje između prvog i drugog čitanja, kako bi se omogućilo široj javnosti, uključujući članovima civilnog društva, poslovnoj zajednici, akademskom svetu i drugim interesnim grupama, da Komisiji predstave pitanja od interesa za njih i grupe koje predstavljaju u okviru delokruga primene relevantnog predlog zakona.

3. Javno slušanje je otvoreno za učešće svih zainteresovanih lica. Prethodna potvrda prisustva može biti potrebna samo iz logističkih razloga, u slučaju ograničenog broja mesta. Međutim, dostupnost fizičkog prostora ne može biti razlog da se izuzme mogućnost bilo koje zainteresovane strane da iznese svoje stavove, čije doprinose komisija treba prihvatiti u alternativnim oblicima ili putem dodatnih javnih slušanja.
4. Javno slušanje vodi predsednik komisije, a u njegovom odsustvu, izvestilac komisije, koji se stara da se tokom javnog slušanja svakom zainteresovanom učesniku omogući da iznese svoj doprinos.
5. Javno slušanje se održava u prostorijama sedišta Skupštine ili u drugim prostorijama van sedišta Skupštine, ako se oceni da se time omogućava šire učešće javnosti.
6. Na predlog svakog člana komisije i većinom glasova prisutnih članova, komisija može organizovati i dodatna javna slušanja.

Član 40. **Nadzorno javno slušanje**

1. Nadzorno javno slušanje se organizuje radi prikupljanja informacija, podataka i dokaza u vezi sa radom ministarstava i drugih državnih i javnih institucija.
2. Nadzorno javno slušanje je otvoreno za sva zainteresovana lica, osim kada komisija odluči da isto zatvori za javnost. Komisija sa 2/3 članova odlučuje da se nadzorno javno slušanje zatvori za javnost.
3. Nadzorno javno slušanje se održava u prostorijama sedišta Skupštine. Ako komisija smatra svrsishodnim, javno slušanje se može održati i van sedišta Skupštine.
4. Zainteresovana lica koja nisu na listi pozvanih za učešće na nadzornom javnom slušanju moraju najpre ispoljiti interesovanje za učešće na javnom slušanju i potvrditi svoje prisustvo.

Član 41. **Odgovorna izvestilačka komisija**

1. Predsednik Skupštine, prema delokrugu svog rada, određuje jednu od komisija kao odgovornu komisiju za izveštavanje o predlogu zakona i drugim dokumentima koji se podnose Skupštini.
2. Odgovorna izvestilačka komisija razmatra predlog zakona ili upućeni predlog, izrađuje i predlaže amandmane, kao i konstatuje amandmane koji protivreče jedan drugome.
3. O predlogu zakona u Skupštini izveštava samo odgovorna izvestilačka komisija.
4. Izveštaj sadrži predloge odgovorne izvestilačke komisije, razloge i suprotstavljena mišljenja, kao i komentare drugih komisija, o kojima Skupština odlučuje na plenarnoj sednici.

5. Predsednik ili izvestilac odgovorne izvestilačke komisije podnosi Skupštini izveštaj o razmatranju predlog zakona i ocenu komisije.

Član 42. **Stalne komisije i funkcionalne komisije**

1. Skupština obrazuje stalne komisije i funkcionalne komisije.
2. Skupština usvaja obrazovanje komisija iz stava 1. ovog člana i određuje njihov delokrug rada.
3. Stalne komisije su komisije koje pokrivaju relevantne oblasti, kao što su: budžet i finansije, zakonodavstvo, evropske integracije i prava i interese zajednica.
4. Stalna komisija razmatra sve predloge zakona i druge akte iz svog delokruga rada, a koji se podnose Skupštini i zadužuju odlukom Skupštine.
5. Funkcionalna komisija razmatra predloge zakona i druge akte samo iz svog delokruga rada.

Član 43. **Radna grupa**

1. Komisija za određena pitanja može obrazovati radnu grupu ili odrediti izvestioca iz reda članova komisije.
2. Radnu grupu iz stava 1. ovog člana čine članovi komisije. U posebnim slučajevima, komisija može u radnu grupu uključiti i poslanika koji nije član komisije.
3. Za pitanja od zajedničkog interesa, dve (2) ili više komisija mogu obrazovati zajedničku radnu grupu.
4. Radna grupa obavlja aktivnosti koje su u nadležnosti komisije, na osnovu ovlašćenja i roka koje daje komisija.
5. Radna grupa za svoj rad odgovara komisiji.

Član 44. **Druge komisije Skupštine**

1. Skupština, za određeno pitanje, može odlukom obrazovati druge komisije, i to:
 - 1.1. Ad-hoc komisiju;
 - 1.2. Istražnu komisiju; i
 - 1.3. Izbornu komisiju.

Član 45. **Obrazovanje Ad-hoc komisije**

1. Skupština može obrazovati Ad-hoc komisiju za razmatranje i pripremu zakonodavnih inicijativa, kao i za druga pitanja od posebnog značaja.
2. Predlog za obrazovanje Ad-hoc komisije može podneti predsednik Skupštine, parlamentarna komisija ili najmanje šest (6) poslanika. Predsednik Skupštine, u roku od deset (10) dana od dana isticanja predloga, saziva Predsedništvo Skupštine da razmatra po zahtevu za obrazovanje Ad-hoc komisije.
3. Organizaciju i funkcionisanje Ad-hoc komisije utvrđuje Skupština posebnom odlukom. Za pitanja koja se odnose na rad Ad-hoc komisije, a koja nisu utvrđena odlukom, važe odredbe ovog poslovnika za Funkcionalnu komisiju.
4. Skupština, u roku od dve (2) nedelje od dana rasprave u Predsedništvu Skupštine, odlučuje po predlogu Predstavništva o: zadacima, broju, sastavu i roku trajanja rada Ad-hoc komisije.
5. Skupština, na predlog Predstavništva Skupštine, može obrazovati i Ad-hoc komisije koje se predviđaju posebnim zakonom.

Član 46. **Istražna komisija**

Skupština može obrazovati istražne komisije. Postupci parlamentarnih istraga su utvrđene Zakonom o parlamentarnoj istrazi.

Član 47. **Izborna komisija**

Kada se tajno glasa upotrebom glasačkih listića, Skupština obrazuje Izbornu komisiju koju čini po jedan predstavnik svake poslaničke grupe.

Član 48. **Angažovanje spoljnih stručnjaka**

Komisija, u skladu sa proceduralnim i finansijskih uputstvima Predsedništva Skupštine, može angažovati spoljne stručnjake za obavljanje svojih poslova.

GLAVA IX. RAD U SKUPŠTINI

Član 49. Odvijanje radova u Skupštini

1. Skupština odvija radove na plenarnoj sednici i komisijama.
2. Skupština odvija radove prema kalendaru i dnevnom redu koji predlaže Predsedništvo Skupštine.

Član 50. Sednice van sedišta Skupštine

1. Skupština i njena radna tela mogu održavati sednice i van sedišta Skupštine.
2. Predsedništvo Skupštine odlučuje o mestu održavanja plenarne sednice van sedišta, dok o sednici parlamentarne komisije odlučuje komisija.

Član 51. Radna zasedanja Skupštine

1. Skupština odvija radove u dva zasedanja:
 - 1.1. prolećno zasedanje počinje trećeg ponedeljka januara i završava se krajem jula;
 - 1.2. jesenje zasedanje počinje drugog ponedeljka septembra i završava se krajem decembra.
2. Između dva zasedanja Skupština se može sastati na vanrednom zasedanju.

Član 52. Dnevni red plenarne sednice

1. Predsednik Skupštine utvrđuje dnevni red za narednu sednicu Skupštine prema članu 16. ovog poslovnika. Dnevni red zajedno sa materijalima dostavlja se poslanicima najmanje dva (2) radna dan pre održavanja plenarne sednice.
2. Dnevni red se smatra usvojenim, osim ako:
 - 2.1. nije bilo konsenzusa u Predsedništvu Skupštine;
 - 2.2. se na početku sednice podnese predlog za izmenu dnevnog reda prema čl. 53. i 94. ovog poslovnika.

Član 53. **Izmena dnevnog reda**

1. Dnevni red se može izmeniti na početku plenarne sednice, u slučajevima kada:
 - 1.1. predsednik poslaničke grupe, parlamentarna komisija ili najmanje šest (6) poslanika predlažu skidanje određenog pitanja sa dnevnog reda. Skupština glasanjem odlučuje o usvajanju tog predloga;
 - 1.2. najmanje šest (6) poslanika u pisanoj formi predlažu dopunu dnevnog reda. Za usvajanje ovog predloga odlučuje Skupština sa 2/3 prisutnih poslanika;
 - 1.3. poslanik, unapred obaveštavajući predsednika Skupštine, predlaže razmatranje nekog hitnog pitanja iz člana 94. ovog poslovnika.
2. Predsedavajući sednice otvara raspravu o predlogu iz podstavova 1.1. i 1.2. ovog člana. Pravo rasprave imaju predlagač i predsednici poslaničkih grupa. Rasprava može trajati do tri (3) minuta za svakog govornika.

Član 54. **Početak plenarne sednice**

Predsedavajući sednice otvara plenarnu sednicu kada je prisutna većina poslanika Skupštine. Plenarna sednica počinje usvajanjem zapisnika sa prethodne sednice. Ako nema primedbi na tekst, smatra usvojenim i, ako se traži glasanje, glasa se dizanjem ruke. Za ovu tačku daje se reč samo poslaniku koji ima primedbu na zapisnik, ali ne duže od 2 (dva) minuta. Nakon usvajanja, zapisnik potpisuje predsedavajući Skupštine, objavljuje se i čuva u arhivi Skupštine.

Član 55. **Vreme za izlaganja poslanika**

1. Vreme za izlaganja poslanika počinje nakon usvajanja zapisnika. Poslanik se može izjasniti o raznim pitanjima. Poslanik se može izjašnjavati do 3 (tri) minuta, a kada se izjašnjava u ime poslaničke grupe do pet (5) minuta.
2. Predsedavajući sednice se stara da usaglasi izjave svakog poslanika, prema pripadnosti poslaničke grupe.
3. Vreme predviđeno za izlaganje poslanika van dnevnog reda ograničeno je na četrdeset (40) minuta.
4. Na izlaganja poslanika nema replike.

Član 56. Izlaganja Vlade

1. Nakon izlaganja poslanika van dnevnog reda, članovi Vlade mogu se izjasniti o ili pojasniti određeno pitanje koje je pokrenuo poslanik van dnevnog reda, kao i pitanje koje se odnosi na njihov delokrug rada i odgovornosti.
2. Nakon izjašnjavanja člana Vlade, može se izjasniti i poslanik koji je pokrenuo pitanje.
3. Izlaganje člana Vlade može trajati do tri (3) minuta. Pri čemu, izlaganje poslanika može trajati do dva (2) minuta.
4. Vreme predviđeno za izlaganja za ovu tačku dnevnog reda ograničeno je na četrdeset (40) minuta.

Član 57. Proceduralni predlozi

1. Na plenarnoj sednici, predsednik poslaničke grupe ili poslanik ima pravo da predloži sledeće proceduralne predloge za:
 - 1.1. odlaganje plenarne sednice;
 - 1.2. prenos određenog pitanja komisiji;
 - 1.3. odlaganje razmatranja predloga zakona pre načelnog usvajanja;
 - 1.4. utvrđivanje povrede poslovnika;
 - 1.5. utvrđivanje povrede poslaničkog prava.
2. O predlogu za odlaganje plenarne sednice izjašnjavaju se samo poslaničke grupe.
3. O podnetom predlogu iz stava 1. podstavova 1.2. i 1.3. ovog člana glasa se odmah, bez rasprave.
4. Predsednik Skupštine odmah razmatra predlog za utvrđivanje povrede poslovnika. Ako se utvrdi povreda, predsednik nalaže prekršiocu da poštuje poslovnik.
5. Kada poslanik podnese proceduralni predlog o povredi njegovih prava, predsednik Skupštine zahteva postupanje u skladu sa članom 122. ovog poslovnika.
6. Predsednik Skupštine ili poslanik upućuje sporno pitanje relevantnoj Komisiji za mandate, imunitete i poslovnik Skupštine, koja je dužna da na narednoj sednici iznese preporuku o predlogu.

Član 58. **Suštinski predlozi**

1. Najmanje šest (6) poslanika mogu podneti suštinski predlog o određenom pitanju. Uz predlog mora se priložiti tekst dokumenta koji se predlaže na usvajanje, bilo da se radi o rezoluciji, deklaraciji ili drugom aktu koji podnosi samo podnosilac predloga.
2. Zahtev za razmatranje predloga upućuje se predsedniku Skupštine. Predsednik saziva Predsedništvo Skupštine i odlučuje o datumu održavanja rasprave u roku od pet (5) dana. Predsednik teži da postigne konsenzus u Predsedništvu Skupštine, a u slučaju da ne postigne konsenzus, predsednik Skupštine stavlja predlog na dnevni red najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja predloga.
3. Predsednik Skupštine ocenjuje potrebu za dodatnim informacijama od strane Vlade u vezi sa podnetim predlogom. Vlada je dužna da dostavi tražene informacije u roku od sedam (7) dana od dana zahteva predsednika Skupštine.
4. Razmatranje suštinskog predloga na plenarnoj sednici obuhvata opštu raspravu o nacrtu deklaracije, nacrtu rezolucije ili drugog akta. Po završetku rasprave, predsedavajući sednice stavlja predloženi predlog na glasanje.

Član 59. **Pravo na repliku**

1. Poslanik ili član Vlade ima pravo na repliku na izlaganje poslanika ili člana Vlade u slučaju kada mu je spomenuto ime ili pozivanja na njegovo izlaganje.
2. Pravo na repliku iz stava 1. ovog člana ostvaruje se odmah po završetku dotične rasprave i ograničeno je na dva (2) minuta. Odgovor na repliku je dozvoljen odmah u trajanju do jednog (1) minuta.

Član 60. **Vreme za raspravu**

1. Rasprava poslanika na plenarnoj sednici može trajati do deset (10) minuta, osim ako Skupština ne odluči drugačije.
2. Grupna rasprava je izuzetak, kada se vreme izlaganja deli prema jačini poslaničke grupe.
3. O određenom pitanju iz dnevnog reda, poslanik može raspravljati samo jednom, izuzev replike i kada govori u ime komisije ili poslaničke grupe.
4. Poslanik koji želi da učestvuje u raspravi mora se prijaviti za reč. Predsedavajući sednice poziva govornike prema redosledu prijavljivanja i pripadnosti poslaničkih grupa.

Član 61.

Kvorum i glasanje na plenarnoj sednici Skupštine

1. Skupština ima kvorum kada je prisutno više od polovine poslanika Skupštine.
2. Prisustvo poslanika na sednici utvrđuje se elektronskim putem, fizičkim prebrojavanjem ili prozivanjem. O načinu utvrđivanja prisustva poslanika odlučuje predsedavajući sednice.
3. Odluke plenarne sednice su punovažne ako u glasanju učestvuje više od polovine poslanika Skupštine. Akt Skupštine smatra se usvojenim ako za isti glasa većina poslanika koji učestvuju u glasanju. Izuzeci su slučajevi kada Ustav Republike Kosova predviđa drukčije.
4. Glasanje se vrši javno ili tajno:
 - 4.1. javno glasanje vrši se elektronskim putem ili dizanjem ruke;
 - 4.2. tajno glasanje vrši se putem glasačkih listića, pozivajući svakog poslanika zasebno; i
 - 4.3. glasanje prozivkom.
5. Listić tajnog glasanja, sa jednim kandidatom, mora sadržati najmanje predmet glasanja i alternative glasanja „za“, „protiv“ i „uzdržan“. Na glasačkom listiću poslanik jasno i vidno označava izbor za koji od datih alternativa glasa. U slučaju da glasački listić sadrži više od jednog kandidata, poslanik stavlja oznaku pored imena upisanog u kvadratu za koje glasa.
6. Svako glasanje se registruje, osim tajnog glasanja. Glas svakog poslanika „za“, „protiv“ ili „uzdržan“ registruje se imenom i prezimenom. Kada se glasanje vrši elektronski, na ekranu se prikazuje broj učesnika, broj glasača i konačni rezultat glasanja. Na zahtev najmanje jedne poslaničke grupe, ako je tehnički izvodljivo, na ekranu se prikazuje glas svakog poslanika zasebno. Poslanik ima pravo da obrazloži svoj glas „za“, „protiv“ ili „uzdržan“ i da zatraži elektronski primerak rezultata glasanja.
7. Glasanje je individualno i pravo glasa se ne delegira.
8. Vreme elektronskog glasanja traje do dvadeset (20) sekundi.
9. Objavljivanje elektronskog glasanja poslanika vrši se odmah po završetku plenarne sednice. Dok se objava glasanja dizanjem ruke objavljuje u roku od dva (2) radna dana od dana završetka glasanja na plenarnoj sednici.
10. U slučaju da to zatraži poslanička grupa ili šest (6) poslanika, glasanje se vrši personalizovanim glasačkim listićem.
11. U slučaju nedostatka kvoruma za odlučivanje tokom glasanja, glasanje se može ponoviti dva puta. Drugo glasanje se održava odmah nakon prvog glasanja. Ako i dalje nema kvoruma, sednica se može prekinuti na najmanje na deset (10) minuta pre nego što se nastavi trećim glasanjem ili nastavkom sednice.

12. Ako u trećem glasanju i dalje nema kvoruma, predsedavajući sednice prelazi na sledeću tačku, dok se preostalo pitanje prenosi na novu sednicu.

13. Izuzetak od stava 11. ovog člana su slučajevi kada se zahteva glasanje 2/3 svih poslanika ili 2/3 prisutnih poslanika. U ovim slučajevima prelazi se na sledeću tačku.

Član 62. Glasanje prozivkom

1. Glasanje prozivkom može zatražiti najmanje šest (6) poslanika i o tome Skupština odlučuje glasanjem. Predsedavajući sednice zatvara raspravu, proglašava glasanje prozivkom i poziva poslanike jednog po jednog da se izjasne.

2. Pri glasanju prozivkom, predsedavajući sednice proziva poslanike po azbučnom redu prezimena, a svaki prozvani poslanik izgovara reč „za“, „protiv“ ili „uzdržan“.

3. U slučaju glasanja prozivkom, spisak poslanika sa pravom glasa sa naznakom glasa „za“, „protiv“ ili „uzdržan“ svakog poslanika objavljuje se zajedno sa materijalima plenarne sednice.

Član 63. Red i tok rada sednice Skupštine

1. Predsedavajući sednice se stara o redu i toku rada sednice Skupštine.

2. Predsedavajući sednice skreće pažnju svakom poslaniku i članu Vlade ako:

2.1. raspravlja o pitanjima koja nisu na dnevnom redu;

2.2. uzima reč bez dozvole predsedavajućeg sednice;

2.3. svojim upadom ometa drugog govornika;

2.4. koristi neparlamentarni jezik;

2.5. postupa na način koji remeti tok rada sednice; i

2.6. podstiče ili vrši nasilje.

3. Poslanik ili član Vlade dužan je da poštuje odluku predsedavajućeg sednice, nakon što se opomene zbog ponašanja, uključujući i sprovođenje mere udaljenja sa plenarne sednice.

4. Predsedništvo Skupštine donosi pravila za ponašanje javnosti, predstavnika medija i drugih lica koja prate plenarne sednice Skupštine.

5. Predsedavajući sednice nalaže udaljenje sa plenarne sednice lica koja ne poštuju pravila Skupštine.

Član 64. **Vrste mera**

1. Mere koje se mogu preduzeti protiv poslanika i članova Vlade su:
 - 1.1. povlačenje reči;
 - 1.2. prekid govora;
 - 1.3. opomena;
 - 1.4. opomena sa upozorenjem za udaljavanje sa plenarne sednice;
 - 1.5. udaljenje sa plenarne sednice.

Član 65. **Mera opomene i opomena sa upozorenjem za udaljavanje sa sednice**

1. Kada poslanik ili član Vlade koristi neparlamentarni jezik, svojim ponašanjem ometa odvijanje plenarne sednice ili krši njena pravila, predsedavajući sednice mu izriče „opomenu“, ističući da isti koristi neparlamentarni jezik.
2. U slučaju da poslanik ili član Vlade, protiv koga je sprovedena mera iz stava 1. ovog člana, zatraži da obrazloži svoje postupke ili korišćen jezik, daje mu se reč na kraju plenarne sednice tog dana, ali ne duže od dva (2) minuta.
3. Kada poslanik ili član Vlade ponovi prekršaj na istoj plenarnoj sednici, nakon što je jednom već opomenut ili ozbiljno narušava red na plenarnoj sednici, predsedavajući sednice mu izriče „opomenu sa upozorenjem za udaljavanje sa plenarne sednice“.
4. U slučaju da se poslanik ili član Vlade na istoj sednici javno izvini za svoje ponašanje za koje mu je izrečena mera iz stava 3. ovog člana, meru ukida predsedavajući sednice.

Član 66. **Mera udaljavanja sa sednice**

1. Kada poslanik ili član Vlade koristi uvredljive reči, povredi ličnost predsedavajućeg sednice ili poslanika ili nastavi sa povredama, nakon što su na istoj sednici već sprovedene mere iz člana 65. ovog poslovnika, predsedavajući sednice izriče meru „udaljavanje sa plenarne sednice“ za taj dan.
2. U slučaju da poslanik ili član Vlade odbije da napusti salu, predsedavajući sednice prekida sednicu i nalaže službi obezbeđenja u Skupštini da sprovede meru.
3. Meru „udaljavanje sa plenarne sednice“ prati novčana kazna u visini naknade za jednu plenarnu sednicu.

Član 67.
Obustava i zatvaranje plenarne sednice

U slučaju da u sali nastane nered i da se ne poštuje zahtev predsedavajućeg sednice za održavanje reda, predsedavajući prekida plenarnu sednicu. Ako se nered ponovo nastavi, predsedavajući sednice obustavlja sednicu, a Skupština nastavlja rad drugog dana.

Član 68.
Vanredna sednica

1. Predsednik Skupštine, na zahtev predsednika Republike, predsednika Vlade ili 1/3 poslanika saziva vanrednu sednicu Skupštine.
2. Zahtev predsednika Republike ili predsednika Vlade za vanrednu sednicu mora sadržati pitanje koje će se razmatrati.
3. Zahtev 1/3 poslanika za vanrednu sednicu mora sadržati pitanje koje će se razmatrati, potpise poslanika, koji se odnose na zahtev za vanrednu sednicu. Poslanik može povući potpis do podnošenja zahteva Kancelariji za predloge i predstavke.
4. Vanredna sednica se održava najkasnije u roku od 72 časa od časa podnošenja zahteva Kancelariji za predloge i predstavke. Vreme održavanja određuje sazivač sednice.
5. Na vanrednoj sednici raspravlja se samo o pokrenutom pitanju.
6. Poslanik može biti deo liste za sazivanje vanredne sednice iz stava 3. ovog člana, slanjem imejla putem službene elektronske pošte, kojim potvrđuje svoju volju za sazivanje sednice. Imejl mora sadržati jasan naslov, izjavu poslanika, pitanje, datum i vreme. Imejl se prilaže uz zahtev za sazivanje vanredne sednice.

Član 69.
Sednice i glasanje u vanrednim situacijama

1. U slučaju vanrednog stanja, prema članu 131. Ustava ili u slučaju proglašenja vanrednog stanja, plenarna sednica i sednice organa Skupštine mogu se odvijati na daljinu putem sredstava elektronskih komunikacija ili kombinovanih sednica.
2. Odluku za odvijanje radova Skupštine iz stava 1. ovog člana donosi Predsedništvo Skupštine, koje odlučuje o načinu organizovanja i održavanja radova organa Skupštine.
3. Kada se sednica održava u skladu sa ovim članom, glasanje se može obaviti putem sredstava elektronskih komunikacija ili kombinovano, obezbeđujući utvrđivanje identiteta poslanika.

GLAVA X. ZAKONODAVNI POSTUPAK

Član 70. Predlaganje zakona

1. Pravo predlaganja zakona u Skupštini imaju:

- 1.1. predsednik Republike Kosova iz svog delokruga rada;
- 1.2. Vlada;
- 1.3. jedan poslanik uz podršku najmanje još pet (5) poslanika;
- 1.4. najmanje deset hiljada građana, na način utvrđen zakonom.

2. Predloženi zakon iz podstavova 1.3. i 1.4. ovog člana, zajedno sa spisima iz člana 71. ovog poslovnika, dostavlja se Vladi na mišljenje, preko predsednika Skupštine. Vlada iznosi svoje pismeno mišljenje, koje potpisuje predsednik Vlade u roku od trideset (30) dana od dana prijema predlog zakona. Po isteku ovog roka, predlog zakona se upućuje Skupštini.

Član 71. Uslovi za podnošenje predloga zakona

1. Predlog zakona koji se upućuje Skupštini sadrži:

- 1.1. dopis sa obrazloženjem svrhe koju zakon ima za cilj da ostvari, usklađivanje sa važećim zakonodavstvom i opravdanost odredaba zakona;
- 1.2. izjavu o budžetskim implikacijama za prvu i dve naredne godine;
- 1.3. izjavu o usklađivanju i približavanju sa zakonodavstvom Evropske unije i uporednom tabelom akata na koje se odnosi;
- 1.4. izjavu o jezičkoj usaglašenosti i lekturi.

2. Svaki predlog zakona koji se upućuje Skupštini mora papirnoj i elektronskoj formi, sačinjen na albanskom, srpskom i engleskom jeziku.

3. Kancelarija za predloge i predstavke, nakon provere formalno-pravnog aspekta, registruje predlog zakona po redosledu podnošenja i odmah dostavlja po jedan primerak u papirnoj formi svakoj poslaničkoj grupi, a elektronskim putem svim poslanicima, zajedno sa propratnim pismom koje potpisuje predsednik Skupštine. Predlog zakona se objavljuje na veb-stranici Skupštine.

4. U slučaju da predlog zakona ne ispunjava uslove iz st. 1. i 2. ovog člana, predsednik vraća predlog zakona predlagачu radi potrebnih dopuna.

Član 72.
Razmatranje predloga zakona i predloga na plenarnoj sednici

1. Razmatranje predloga zakona i predloga na plenarnoj sednici odvija se po sledećem redosledu:

- 1.1. predlagač zakona ili predloga;
- 1.2. predsednik ili izvestilac odgovorne izvestilačke komisije;
- 1.3. predsednici ili predstavnici poslaničkih grupa;
- 1.4. u slučajevima kada Vlada nije predlagač zakona ili predloga, zahteva se izjašnjenje Vlade;
- 1.5. ostali poslanici raspravljaju o predlogu zakona ili predlogu prema redosledu prijavljivanja i pripadnosti poslaničkih grupa; i
- 1.6. nakon rasprave, predlagač zakona ili predloga ima pravo da uzme reč i govori do pet (5) minuta.

2. Na kraju razmatranja, po redosledu iz stava 1. ovog člana, predsedavajući sednice zaključuje raspravu i traži izjašnjenje poslanika glasanjem o predlogu zakona ili predlogu.

Član 73.
Redosled glasanja amandmana

1. Amandman se glasa prema redosledu uporedno sa tekstom predlog zakona.
2. Pre glasanja o svakom amandmanu, predsedavajući sednice obaveštava poslanike o predlogu odgovorne izvestilačke komisije.
3. Glasanje o amandmanu vrši se prema redosledu koji je dala odgovorna izvestilačka komisija. Ako je na isti član podneto više, prvo se glasa o amandmanu koji je predložila odgovorna izvestilačka komisija. Ako se usvoji amandman komisije, o drugom amandmanu se ne glasa. Ako se ne usvoji amandman komisije, glasa se o sledećem amandmanu po redu.
4. Ako je odgovorna izvestilačka komisija na isti člana predlog zakona podnela više amandmana, predsedavajući sednice može ih staviti na glasanje u grupi, osim ako se zahteva pojedinačno glasanje.
5. Amandmane koji se suštinskoj vezi sa amandmanima u drugim članovima u nastavku, predsedavajući sednice, na zahtev odgovorne izvestilačke komisije, može staviti na glasanje u grupi, osim u slučaju kada najmanje šest (6) poslanika ili predsednik poslaničke grupe zahteva pojedinačno glasanje, o čemu Skupština odlučuje glasanjem.

GLAVA XI. FAZE RAZMATRANJA PREDLOGA ZAKONA

Član 74.

Prvo razmatranje predloga zakona

1. Prvo razmatranje predloga zakona na plenarnoj sednici ne može se obaviti pre nego što prođu dve (2) nedelje od dana njegove raspodele.
2. Pre prvog razmatranja predloga zakona na plenarnoj sednici, odgovorna izvestilačka komisija, koju je zadužio predsednik Skupštine, razmatra predlog zakona u načelu. Komisija podnosi Skupštini izveštaj sa preporukama za usvajanje ili neusvajanje predloga zakona.
3. Prvo razmatranje predloga zakona uključuje raspravu i glasanje o istom.
4. Načelna rasprava o predlogu zakona se odvija nezavisno od preporuke odgovorne izvestilačke komisije.
5. Predlog zakona koji se ne usvoji prilikom prvog razmatranja na plenarnoj sednici, ne može se ponovo podneti pre nego što prođu tri (3) meseca od dana neusvajanja. Izuzetak od ovog pravila su predlozi zakona o ratifikaciji međunarodnih sporazuma.

Član 75.

Povlačenje predloga zakona ili predloga

Predlagač može povući predlog zakona u toku razmatranja u Skupštini, do pre početka glasanja predloga zakona sa amandmanima na drugom razmatranju, kao i predlog do pre početka glasanja. Za povlačenje akta, pre razmatranja na plenarnoj sednici, predlagač pismeno obaveštava predsednika Skupštine, koji obaveštava poslanike na narednoj plenarnoj sednici.

Član 76.

Razmatranje predloga zakona u komisijama

1. Nakon usvajanja na prvom razmatranju, odgovorna izvestilačka komisija razmatra predlog zakona.
2. U slučaju kada predlog zakona uređuje pitanja iz delokruga rada dve (2) funkcionalne komisije, Skupština ovlašćuje jednu od njih da postupa kao odgovorna izvestilačka komisija.
3. Amandman na predlog zakona može predložiti poslanik, parlamentarna komisija i Vlada. Amandmani se upućuju odgovornoj izvestilačkoj komisiji, preko Kancelarije za predloge i predstavke, u roku od petnaest (15) dana od dana načelnog usvajanja.
4. Predlog amandmana mora sadržati: pozivanje na odredbe predloga zakona, tačnu formulaciju amandmana ili obrazloženje predloženog amandmana.
5. Predloženi amandman se dostavlja Kancelariji za predloge i predstavke.

6. U slučaju da amandman ne ispunjava uslove iz st. 3. i 4. ovog člana, Kancelarija za predloge i predstavke vraća amandman predlagaču radi potrebnih dopuna.
7. Odgovorna izvestilačka komisija razmatra član po član predlog zakona i predložene amandmane. Izveštaj sa preporukama se dostavlja stalnim komisijama.
8. Stalna komisija razmatra predlog zakona sa predloženim amandmanima odgovorne izvestilačke komisije kao i amandmane koje su predložila ovlašćena lica iz stava 3. ovog člana. Stalna komisija, u roku od petnaest (15) dana od dana prijema izveštaja, mora podneti izveštaj o predlogu zakona i amandmanima odgovorne izvestilačke komisije, nakon kojeg roka izveštaj odgovorne izvestilačke komisije se upućuje plenarnoj sednici na usvajanje.
9. Po navršenom razmatranju, odgovorna izvestilačka komisija podnosi Skupštini izveštaj sa preporukama. Izveštaj sadrži i mišljenja stalnih komisija, kao i izjašnjenje o amandmanima koje je predložio poslanik, komisija i Vlada. U izveštaju se iznosi i mišljenje članova koji su se izjasnili protiv.

Član 77.

Razmatranje predloga zakona o izmeni i dopuni zakona

U slučaju kada se predlogom zakona predlaže izmena i dopuna zakona, menjaju se samo odredbe predložene predlogom zakona o izmeni i dopunu zakona.

Član 78.

Drugo razmatranje predloga zakona

1. Drugo razmatranje predloga zakona počinje podnošenjem izveštaja odgovorne izvestilačke komisije. Po podnošenju izveštaja, pravo rasprave, po redosledu, imaju predstavnici stalnih komisija, predstavnik poslaničke grupe, predstavnik Vlade, predlagač amandmana i poslanik.
2. Prilikom drugog razmatranja na plenarnoj sednici ne mogu se predlagati novi amandmani, osim kada postoji potreba da se izbegne sukob odredaba predlog zakona. Na predlog predsednika odgovorne izvestilačke komisije, Skupština odlučuje o obustavi razmatranja amandmana i pitanje prenosi na razmatranje samo odgovornoj izvestilačkoj komisiji, koja podnosi dopunski izveštaj tokom sednice ili za narednu sednicu.
3. Drugo razmatranje predloga zakona nastavlja se razmatranjem i glasanjem amandmana koje je predložila odgovorna izvestilačka komisija i amandmana koje su predložile druge komisije, Vlada i poslanici. Pre glasanja amandmana može se voditi rasprava.
4. Redosled amandmana, prikazani u uporednoj tabeli sa dve kolone (tekst predlog zakona i amandmani) za razmatranje i glasanje na plenarnoj sednici vrši se prema članu 73. ovog poslovnika.
5. Nakon glasanja amandmana, glasa se o tekstu predloga zakona sa usvojenim amandmanima.

6. Na zahtev odgovorne izvestilačke komisije glasanje o predlogu zakona sa usvojenim amandmanima može se odložiti za narednu sednicu.
7. Tekst predloga zakona sa usvojenim amandmanima priprema relevantna organizaciona jedinica uprave Skupštine i dostavlja odgovornoj izvestilačkoj komisiji. Jedinica prilikom pripreme teksta predlog zakona sa usvojenim amandmanima, ograničava se samo na eventualno otklanjanje terminoloških i pravnih nedoslednosti u tekstu ili sukoba između normi predloga zakona i drugih normi pravnog sistema.
8. Prilikom razmatranja predloga zakona sa usvojenim amandmanima odgovorna izvestilačka komisija ne razmatra usvojeni sadržaj predloga zakona, već se ograničava samo na stav 7. ovog člana.
9. Odgovorna izvestilačka komisija će tekst predlog zakona shodno stavu 8. ovog člana uputiti Skupštini na usvajanje u roku od pet (5) radnih dana od dana donošenja odluke iz stava 6. ovog člana.
10. Na prvoj plenarnoj sednici nakon podnošenja predloga zakona sa eventualnim amandmanima, predloženim u skladu sa stavom 7. ovog člana, kreće se sa konačnim glasanjem predlog zakona.

Član 79.

Treće razmatranje predlog zakona

1. Kada predlog zakona na drugom razmatranju ne dobije potreban broj glasova za usvajanje, na zahtev predlagača ili odgovorne izvestilačke komisije, Skupština odlučuje da predlog zakona iznese i na treće razmatranje, zajedno sa usvojenim amandmanima.
2. Amandmani koji su razmotreni i odbijeni na drugom razmatranju ne mogu se predložiti za treće razmatranje.
3. Postupak razmatranja dopunskih amandmana i postupak razmatranja izmenjenog predlog zakona na trećem razmatranju moraju biti u skladu sa članom 78. ovog poslovnika.

Član 80.

Prvo razmatranje nacrta zakona o godišnjem budžetu

1. Prvo razmatranje nacrta zakona o godišnjem budžetu na plenarnoj sednici vrši se ne ranije od jedne (1) nedelje od dana njegove raspodele.
2. Skupština, na plenarnoj sednici, nakon podnošenja izveštaja o načelnoj proceni odgovorne izvestilačke komisije, raspravlja i odlučuje o načelnom usvajanju nacrta zakona o godišnjem budžetu.
3. Nakon usvajanja na prvom razmatranju, nacrt zakona o godišnjem budžetu razmatra odgovorna izvestilačka komisija i druge parlamentarne komisije.

4. Amandman na nacrt zakona o godišnjem budžetu može predložiti poslanik, parlamentarna komisija i Vlada. Amandmani se upućuju odgovornoj izvestilačkoj komisiji preko Kancelarije za predloge i podneske u roku od deset (10) dana od dana načelnog usvajanja.

Član 81.

Razmatranje nacrta zakona o godišnjem budžetu u komisijama

1. Parlamentarne komisije, shodno oblastima koje pokrivaju, razmatraju nacrt zakona o godišnjem budžetu. Na sednicama komisije prisustvuje resorni ministar i ostali predstavnici budžetskih organizacija, koji izlažu i daju relevantna objašnjenja.
2. Parlamentarna komisija može organizovati javno slušanje radi dobijanja primedbi i mišljenja institucija, lica ili zainteresovanih grupa o nacrtu zakona o godišnjem budžetu.
3. Komisija podnosi izveštaj sa preporukama za nacrt zakona o godišnjem budžetu odgovornoj izvestilačkoj komisiji u roku od dve (2) nedelje od dana načelnog usvajanja.
4. Predlog amandmana u delu tabela nacrta budžeta preporučuje se da sadrži: referencu sa kojeg budžetskog koda se oduzima iznos budžetskih sredstava i na koji budžetski kod se prenosi iznos budžetskih sredstava, i obrazloženje predloženog amandmana.
5. Prilikom razmatranja nacrta o godišnjem budžetu u odgovornoj izvestilačkoj komisiji, na sednici može učestvovati predlagač amandmana.
6. Po okončanju razmatranja, odgovorna izvestilačka komisija podnosi plenarnoj sednici izveštaj o oceni nacrta zakona o godišnjem budžetu.

Član 82.

Drugo razmatranje nacrta zakona o godišnjem budžetu

1. Drugo razmatranje nacrta zakona o godišnjem budžetu, počinje podnošenjem izveštaja odgovorne izvestilačke komisije. Po podnošenju izveštaja, pravo rasprave, po redosledu, imaju predstavnici komisija koji su predložili amandmane, predstavnik poslaničke grupe, predstavnik Vlade, predlagač amandmana i poslanik.
2. Prilikom drugog razmatranja na plenarnoj sednici ne mogu se predlagati novi amandmani, osim kada postoji potreba da se izbegne sukob odredaba nacrta zakona ili budžetskih tabela. Na predlog predsednika odgovorne izvestilačke komisije, Skupština odlučuje da prekine razmatranje amandmana i pitanje prenosi na razmatranje samo odgovornoj izvestilačkoj komisiji, koja podnosi dopunski izveštaj na plenarnoj sednici.
3. Drugo razmatranje nacrta zakona nastavlja se razmatranjem i glasanjem predloženih amandmana, po redosledu prikazanom u izveštaju odgovorne izvestilačke komisije.
4. Nakon glasanja amandmana, glasa se tekst nacrta zakona sa usvojenim amandmanima.

Član 83. **Ratifikacija međunarodnih sporazuma**

1. Skupština Republike Kosovo ratifikuje međunarodne sporazume zakonom na osnovu člana 18. Ustava Republike Kosova.
2. Predlog zakona o ratifikaciji međunarodnih sporazuma priprema Vlada, koji sadrži tekst međunarodnog sporazuma, razloge za ratifikaciju i finansijski izveštaj, u slučajevima kada postoje budžetske implikacije.
3. Postupak upućivanja predloga zakona o ratifikaciji međunarodnog sporazuma je poseban i podleže samo jednom razmatranju.
4. Razmatranje predlog zakona o ratifikaciji međunarodnih sporazuma vrši se ne ranije od jedne (1) nedelje od dana njegove raspodele.
5. Predlog zakona o ratifikaciji međunarodnih sporazuma razmatra odgovorna izvestilačka komisija.
6. Na tekst sporazuma ne može se podneti amandman.

Član 84. **Potpisivanje zakona i Odluka predsednika Republike Kosovo o vraćanju zakona**

1. Zakon koji usvaja Skupština potpisuje predsednik Skupštine i prosleđuje se predsedniku Republike na proglašenje, ne ranije od osam (8) dana od dana usvajanja.
2. Ako predsednik Republike vrati Skupštini zakon na ponovno razmatranje, u skladu sa članom 80. stav 3. i članom 84. (6) Ustava, predsednik Skupštine isti odmah upućuje odgovornoj izvestilačkoj komisiji na razmatranje i poslanicima Skupštine.
3. Odgovorna izvestilačka komisija priprema izveštaj za plenarnu sednicu u roku od četiri (4) nedelje od dana njegovog prijema.
4. Za poništenje veta predsednika Republike potrebno je da najmanje 61 poslanik glasa za usvojeni zakon koji je vratio predsednik Republike i zakon se smatra proglašenim. Ako Skupština ne poništi veto predsednika Republike, smatra se kao da zakona nije bilo.

Član 85. **Razmatranje predloga zakona po ubrzanom postupku**

1. Prvo razmatranje predloga zakona po ubrzanom postupku ne može se obaviti ranije od 48 časa od časa raspodele materijala, dok se drugo razmatranje ne može obaviti ranije od 72 časa od dana načelnog usvajanja, osim u slučajevima vanrednog stanja ili proglašenja vanredne situacije.
2. Na zahtev Vlade ili 1/4 ukupnog broja poslanika, Skupština razmatra po ubrzanom postupku predloge zakona koji se odnose na:

- 2.1. nacionalnu bezbednost;
- 2.2. javno zdravlje; i
- 2.3. budžetska i finansijska pitanja.

3. Zahtev iz stava 2. ovog člana upućuje se predsedniku Skupštine, koji saziva plenarnu sednicu.

Član 86.

Razmatranje predloga zakona po hitnom postupku

1. Skupština, na zahtev Vlade ili 1/4 svih poslanika Skupštine, može razmatrati predlog zakona po hitnom postupku, koji se odnosi na preduzimanje mera za vanredno stanje ili vanredne situacije, shodno članu 131. Ustava.
2. Razmatranje predloga zakona prema stavu 1. ovog člana je posebno i isti razmatra samo Funkcionalna komisija, osim ako se to zahteva prema članu 78. stav 2. Ustava Republike Kosovo.
3. Prvo razmatranje predloga zakona po hitnom postupku vrši se u roku od 48 časa od časa raspodele materijala, dok se drugo razmatranje vrši u roku od sedamdeset dva 72 časa od dana načelnog usvajanja, osim ako Skupština ne odluči drugačije.

GLAVA XII. PROMENA USTAVA

Član 87.

Postupak promene Ustava

1. Ustav Republike Kosova se menja u skladu sa članom 144. Ustava Republike Kosovo.
2. Amandmani koje predlažu ovlašćeni subjekti iz člana 144. stav 1. Ustava dostavljaju se predsedniku Skupštine.
3. Predsednik Skupštine, na narednoj plenarnoj sednici, obaveštava Skupštinu u vezi sa predlogom za promenu Ustava i potvrđuje ispunjenost uslova iz člana 144. Ustava, za početak postupka za promenu Ustava Republike Kosova.
4. Predsednik Skupštine, najkasnije u roku od sedam (7) dana od dana održavanja plenarne sednice, upućuje predložene amandmane Ustavnom sudu, da unapred oceni da li se predloženim amandmanom ne umanjuje neko od prava i slobode utvrđenih u Poglavlju II. Ustava.
5. Nakon dobijanja ocene od Ustavnog suda, relevantna Komisija za zakonodavstvo, u roku od sedam (7) dana, dostavlja Skupštini preporuku o predloženim amandmanima.

Član 88.
Razmatranje i usvajanje amandmana na Ustav

1. Razmatranje i usvajanje amandmana vrši se na posebnoj plenarnoj sednici.
2. Plenarna sednica za usvajanje ustavnih amandmana saziva se u roku od dve (2) nedelje od dana prijema mišljenja Ustavnog suda.
3. Skupština razmatra i glasa o svakom amandmanu zasebno.
4. Glasanje amandmana je javno.
5. Amandmani se usvajaju u skladu sa članom 144. stav 2. Ustava Republike Kosovo.

GLAVA XIII.
ODNOSI SKUPŠTINE SA USTAVNIM SUDOM

Član 89.
Pokretanje određenog pitanja pred Ustavnim sudom

Ovlašćenja Skupštine i poslanika za pokretanje određenog pitanja pred Ustavnim sudom utvrđena su članom 113. Ustava Republike Kosovo.

Član 90.
Postupak osporavanja akta Skupštine

1. Kada Skupština primi od Ustavnog suda zahtev ovlašćene stranke za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti akta koji je donela Skupština, zahtev se upućuje poslanicima i relevantnoj Komisiji za zakonodavstvo.
2. Odgovor na zahtev ovlašćene stranke Skupština zasniva na članu 22. Zakona o Ustavnom sudu.

Član 91.
Sprovođenje odluka Ustavnog suda

1. Predsednik Skupštine obaveštava poslanike i Vladu o odluci Ustavnog suda.
2. Ako Ustavni sud stavi van snage određeni član akta pre njegovog stupanja na snagu, predsednik Skupštine zatražiće od Funkcionalne komisije da, u skladu sa odlukom Ustavnog suda, sačini tekst akta za proglašenje od strane predsednika Republike.
3. Ako Ustavni sud stavi van snage određeni član akta nakon njegovog stupanja na snagu, predsednik Skupštine zatražiće od Službenog lista Republike Kosovo da se uz objavljeni akt objavi i presuda Ustavnog suda.

GLAVA XIV. PARLAMENTARNA KONTROLA

Član 92. Poslanička pitanja za usmeni odgovor

1. Nakon tačke dnevnog reda određene za izlaganja van dnevnog reda svake plenarne sednice Skupštine, izdvajaju se 60 minuta za poslanička pitanja za usmeni odgovor. Na plenarnoj sednici poslanik može postaviti najviše dva (2) pitanja.
2. Svaki poslanik može postaviti pitanja za usmeni odgovor članu Vlade, pod uslovom da je poslaničko pitanje unapred dostavljeno u pisanom obliku skupštinskoj Kancelariji za predloge i predstavke najmanje 48 časa pre početka sednice.
3. Formulisanje pitanja mora poštovati uslove iz člana 63. podstav 2.4. ovog poslovnika.
4. Poslanik usmeno postavlja pismeno pitanje na plenarnoj sednici.
5. Usmeno pitanje ne može trajati duže od dva (2) minuta, a odgovor člana Vlade ne može trajati duže od tri (3) minuta.
6. Poslanik, nakon odgovora člana Vlade, ima pravo da postavi još jedno dopunsko usmeno pitanje, koje ne može trajati duže od jednog (1) minuta. Odgovor člana Vlade na dopunsko pitanje ne može trajati duže od dva (2) minuta. Poslaniku pripada jedan (1) minut da zaključi izlaganje.
7. U skladu sa poslovníkom, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da postavi pitanje i kada je član Vlade odsutan ili ako nije pripremio odgovor. Pitanje poslanika ostaje u proceduri dok ne dobije odgovor člana Vlade.
8. U slučaju da član Vlade ne može prisustvovati sednici u vreme postavljanja poslaničkih pitanja, unapred obaveštava predsednika o svom odsustvu. U slučaju neopravdanog izostanka, predsedavajući sednice ga javno opominje zbog nepoštovanja Skupštine i poslanika.
9. Predsedništvo Skupštine može organizovati posebnu sednicu za poslanička pitanja. Za održavanje ove sednice nije potreban kvorum i ne može trajati duže od tri (3) časa. Poslanik ne može postaviti više od tri (3) poslanička pitanja. Izuzetno od stava 1. ovog člana, za organizovanje sednice za poslanička pitanja važe ista pravila iz ovog člana.

Član 93. Poslanička pitanja za pismeni odgovor

Poslanik može postaviti pitanje za pismeni odgovor predsedniku Vlade, potpredsedniku Vlade ili ministru, iz oblasti njegove odgovornosti. Pitanje se podnosi preko skupštinske Kancelarije za predloge i predstavke. Odgovor se daje u roku od dve (2) nedelje od dana postavljanja pitanja i upisuje se u zapisnik naredne plenarne sednice. Spisak pitanja na koja nisu dati odgovori u predviđenom roku objavljuju se na zvaničnoj veb-stranici Skupštine.

Član 94. **Razmatranje hitnih pitanja**

1. Na početku plenarne sednice, poslanik, unapred obaveštavajući predsedavajućeg sednice, može predložiti da Skupština razmotri hitno pitanje, koje se u međuvremenu pojavilo i koje nije moglo da se iznese Skupštini na redovan način.
2. Pravo na raspravu imaju predlagač i predsednici poslaničkih grupa do tri (3) minuta za svakog govornika.
3. Predlog poslanika se stavlja na glasanje. Ako Skupština usvoji predlog, pitanje se stavlja na dnevni red sednice kao prva tačka nakon usvajanja zapisnika.

Član 95. **Interpelacija**

1. Najmanje šest (6) poslanika mogu podneti interpelaciju za razmatranje određenog pitanja koje se odnosi na rad Vlade ili određenog ministarstva.
2. Radovi Skupštine za razmatranje interpelacije mogu trajati do tri (3) časa.
3. Na plenarnoj sednici ne može se zakazati više od jedne interpelacije. U slučaju da postoji zahtev za više od jedne interpelacije, Predsedništvo Skupštine omogućava svakom predlagaču da iskoristi pravo na interpelaciju na jednoj od narednih sednica, po redosledu podnošenja zahteva.
4. Interpelacija se podnosi u pismenoj formi i sadrži:
 - 4.1. tačnu formulaciju pitanja za interpelaciju;
 - 4.2. obrazloženje zahteva;
 - 4.3. ime, prezime i potpis ovlašćenog lica grupe;
 - 4.4. tekst predloga koji se predlože za glasanje.
5. Interpelacija se podnosi predsedniku Skupštine. Predsednik prosleđuje interpelaciju predsedniku Vlade u roku od dva (2) dana od dana prijema iste. Predsednik Vlade je dužan da u roku od sedam (7) dana razmotri predlog i odgovori Skupštini.
6. Interpelacija se stavlja na dnevni red plenarne sednice u roku do sedam (7) dana, po dobijanju odgovora Vlade. Ako Vlada ne dostavi odgovor na interpelaciju u roku iz stava 5. ovog člana, interpelacija se stavlja kao poslednja tačka dnevnog reda plenarne sednice koja je u toku. Ako Skupština ne održava sednicu, ista se stavlja kao prva tačka dnevnog reda naredne sednice. Skupština ne može odbiti da interpelaciju stavi na dnevni red, osim ako ista ne ispunjava formalne uslove iz stava 4. ovog člana.
7. Poslaniku, u ime predlagača interpelacije, daje se reč na početku rasprave do deset (10) minuta i na kraju rasprave do 5 (pet) minuta.

8. Predsednik Vlade, potpredsednik Vlade ili ministar, kome se interpelacija podnosi, iznosi i obrazlaže stav Vlade o pitanju iznetom na interpelaciji. Vreme rasprave za Vladu je petnaest (15) minuta. Po iskorišćenju ovog vremena, Vlada ima pravo da iskoristi vreme poslaničkih grupa koje čine vladinu koaliciju, uz njihovo odobrenje.
9. Vreme predviđeno za interpelaciju odražava zastupljenost poslaničkih grupa u Skupštini. Vreme za iznošenje interpelacije na početku i na kraju za predstavnika predlagača interpelacije, kao i vreme za obrazlaganje stava Vlade uzima se od ukupnog vremena za interpelaciju. Nije dozvoljen prenos vremena sa jedne na drugu poslaničku grupu.
10. Poslanici bez poslaničke grupe mogu da iskoriste pravo na reč do tri (3) minuta.
11. Rasprava interpelacije ne može se nastaviti na drugoj sednici Skupštine.
12. Interpelacija za isto pitanje ne može se podneti pre isteka šest (6) meseci.

GLAVA XV. PREDLOG ZA IZGLASAVANJE NEPOVERENJA I POVERENJA

Član 96.

Predlog za glasanje nepoverenja

1. Na predlog 1/3, odnosno 40 poslanika Skupštine, može se izglasati nepoverenje predsedniku Vlade.
2. Predlog za izglasavanje nepoverenja, koji je potpisala najmanje 1/3, odnosno 40 poslanika, prihvata se kada za isti glasa većina svih poslanika Skupštine.
3. Predlog za izglasavanje nepoverenja stavlja se na dnevni red ne kasnije od pet (5) dana i ne ranije od dva (2) dana od dana podnošenja.
4. Ako bude izglasano nepoverenje Vladi u celini, smatra se da je Vlada u ostavci.
5. Ako ne bude izglasano nepoverenje, drugi predlog za izglasavanje nepoverenja može se podneti tek nakon devedeset (90) dana.

Član 97.

Predlog predsednika Vlade za izglasavanje poverenja

1. Predsednik vlade može zatražiti izglasavanje poverenja Vladi.
2. Predsednik Skupštine, odmah po podnošenju predloga, saziva Predsedništvo Skupštine i određuje datum održavanja sednice po predlogu. Predlog se stavlja na dnevni red ne kasnije od pet (5) dana i ne ranije od dva (2) dana od dana podnošenja.
3. Rasprava o predlogu za izglasavanje poverenja počinje izlaganjem predsednika Vlade.

4. Ako predlog za izglasavanje poverenja predsedniku Vlade ne dobije većinu glasova poslanika Skupštine, smatra se da je Vlada u ostavci.

Član 98.

Posebni postupci izveštavanja nezavisnih organa

1. U skladu sa posebnim zakonima i relevantnim Zakonom o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija, Skupština vrši nadzor nad radom nezavisnih organa.

2. Odgovorna izvestilačka komisija razmatra godišnji izveštaj o radu nezavisnog organa.

3. Odgovorna izvestilačka komisija razmatra godišnji izveštaj nezavisnog organa i Skupštini podnosi izveštaj sa preporukama, nakon što finansijski i revizorski izveštaj tog organa razmotre relevantne komisije i isti proslede Funkcionalnoj komisiji.

4. Izveštaj sa preporukama sadrži:

4.1. vrednovanje rada nezavisnog organa;

4.2. ocenu godišnjeg izveštaja; i

4.3. preporuke.

5. Razmatranje godišnjeg izveštaja na plenarnoj sednici Skupštine počinje predstavljanjem izveštaja od strane odgovorne izvestilačke komisije. Nakon predstavljanja izveštaja, pravo na raspravu, po redosledu, imaju predstavnici poslaničkih grupa i poslanici.

6. Ako Skupština ne usvoji izveštaj, odgovorna izvestilačka komisija može preporučiti da se rukovodioci nezavisnog organa pozovu na odgovornost, u skladu sa relevantnim zakonom.

7. Izuzetno od stava 5. ovog člana, na zahtev Predstavništva Skupštine, na plenarnoj sednici može se dati reč i rukovodiocu nezavisnog organa.

8. Godišnji izveštaj o radu i finansijski izveštaj nezavisne ustavne institucije raspravljaju se na plenarnoj sednici i podležu glasanju, izuzev preporuka koje ove institucije daju drugim javnim institucijama.

Član 99.

Nadzor nad sprovođenjem zakona i odluka

1. Parlamentarna komisija, u oblasti svoje nadležnosti, ovlašćena je da vrši nadzor nad sprovođenjem zakona i odluka Skupštine.

2. Komisija nadzire:

2.1. opštu delatnost resornog ministarstva;

2.2. sprovođenje zakona, ocenjuje njihovu efikasnost i predlaže konkretne mere.

3. Komisija, u skladu sa godišnjim planom rada, vrši nadzor nad sprovođenjem određenog zakona.
4. Komisija može pozvati ministra da izveštava komisiju ili zatražiti pismeni izveštaj od resornog ministarstva o sprovođenju određenog zakona.
5. Komisija pismeno izveštava o svakom zakonu koji nadzire i predlaže Skupštini za razmatranje na plenarnoj sednici.
6. Izveštaj sa preporukama usvojenim na plenarnoj sednici obavezuje ministarstvo da sprovede preporuke u datom vremenskom roku.
7. Komisija može pozvati ministra da izveštava o sprovođenju preporuka koje je Skupština usvojila u vezi sa sprovođenjem određenog zakona.
8. Ministarstva i druge institucije izvršne vlasti obaveštavaju relevantnu komisiju o donošenju svakog podzakonskog akta i službeno dostavljaju primerak akta.
9. Komisija može zatražiti od ministarstva i nezavisnih institucija, na kraju svake godine, pismeni izveštaj o sprovođenju zakona iz svog delokruga rada.

Član 100. Peticije

1. Peticije upućene Skupštini razmatra relevantna Komisija za peticije.
2. Relevantna komisija ne postupa po peticijama koje se odnose na sudske predmete.
3. Komisija razmatra peticiju i obaveštava stranke o zaključku komisije najkasnije u roku od četrdeset pet (45) dana od dana prijema,.
4. Postupak prijema i razmatranja peticije utvrđuje se posebnim aktom.

GLAVA XVI. SARADNJA IZMEĐU SKUPŠTINE I VLADE PO PITANJIMA EVROPSKIH INTEGRACIJA

Član 101. Opšta pravila saradnje

1. Skupština i Vlada saraduju u Procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji radi ostvarivanja interesa Republike Kosovo.
2. Osim prava predviđenih Ustavom i poslovníkom, Skupština vrši kontrolu nad radom Vlade u pogledu integracija u EU, Skupština se konsultuje i prima informacije o radu Vlade, shodno odredbama ove Glave.

Član 102.
Razmatranje Procesa stabilizacije i pridruživanja

1. Skupština redovno razmatra napredak postignut u Procesu stabilizacije i pridruživanja i mere koje je Vlada preuzela u interesu zakonskih, upravnih, institucionalnih i ekonomskih reformi.
2. Razmatranje Procesa stabilizacije i pridruživanja od strane Skupštine obuhvata:
 - 2.1. sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Kosovo, s jedne strane, i Evropske unije i Evropske zajednice za atomsku energiju, s druge strane (u daljem tekstu: SSP);
 - 2.2. politički dijalog i regionalnu saradnju predviđenu SSP-om;
 - 2.3. pregovore o drugim relevantnim sporazumima sa Evropskom unijom;
 - 2.4. program Instrumenta predpristupne pomoći;
 - 2.5. približavanje zakona.
3. U cilju delotvornog razmatranja Procesu stabilizacije i pridruživanja, Vlada obaveštava Skupštinu i njene komisije o pitanjima u vezi sa procesom evropskih integracija.
4. Prilikom razmatranja Procesu stabilizacije i pridruživanja i u svakoj fazi razmatranja, Skupština može usvojiti rezoluciju, deklaraciju ili preporuku, naglašavajući svoj stav o određenom pitanju politika koje se tiču EU-a.

Član 103.
Informacije koje Vlada mora dostaviti Skupštini

1. Vlada podnosi Skupštini na raspravu:
 - 1.1. unapred, svoj doprinos Izveštaju Evropske komisije za Kosovo;
 - 1.2. svoju propratnu procenu Izveštaja Evropske komisije za Kosovo;
 - 1.3. do kraja marta svake godine, svoj godišnji izveštaj o sprovođenju SSP-a, kao i o aktuelnoj fazi procesa evropskih integracija Republike Kosovo, koji sadrži:
 - 1.3.1. razvoj političkih i ekonomskih odnosa između EU i Republike Kosovo;
 - 1.3.2. sprovođenje SSP-a;
 - 1.3.3. sprovođenje preporuka iz Izveštaja Evropske komisije za Kosovo;
 - 1.3.4. mere koje je Vlada preuzela u oblasti približavanja zakona i izgradnje institucija.

2. Vlada podnosi Skupštini na usvajanje, shodno pravilima SSP-a, Nacionalni program za sprovođenje SSP-a;
3. Plenarna sednica raspravlja izveštaje iz podstavova 1.2. i 1.3. ovog člana. Plenarna sednica razmatra i usvaja program iz stava 2. ovog člana.
4. Kada se predlozima zakona transponuje zakonodavstvo EU-a, Vlada podnosi Skupštini, zajedno sa predlozima zakona i sledeću dokumentaciju:
 - 4.1. tabelu usklađenosti i izjavu o usklađenosti;
 - 4.2. obrazloženje o stepenu usklađenosti predloga zakona sa važećim zakonodavstvom EU-a; i
 - 4.3. obrazloženje o usklađenosti predloga zakona sa SSP-om.

Član 104.

Informacije koje Vlada mora dostaviti komisijama Skupštine

1. Vlada obaveštava relevantnu komisiju Skupštine za evropske integracije (u daljnjem tekstu: Komisija):
 - 1.1. pre sednice Saveta ili Komisije za stabilizaciju i pridruživanje, u svojoj agendi i gledištu koje će na istoj zastupati; i
 - 1.2. u vezi sa odlukama donetim na sednici Saveta ili Komisije za stabilizaciju i pridruživanje.
2. Ako, prema Komisiji, gledište iz podstava 1.1. stava 1. ovog člana predstavlja uticaj na nadležnosti Skupštine, održava se preliminarna konsultacija između Vlade i Komisije.
3. Pored informacija iz stava 1. ovog člana, Vlada redovno dostavlja Komisiji informacije o:
 - 3.1. aktivnostima institucija EU-a u vezi sa procesom evropskih integracija Kosova;
 - 3.2. pripremi nacrtu sporazuma koja će Kosovo sklopiti sa EU-om ili sa EU-om i njenim zemljama članicama;
 - 3.3. zastupanju kosovskih institucija u regionalnim inicijativama i organizacijama u vezi sa evropskim integracijama.
4. Dokumenta koja Vlada dostavlja Komisiji u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja dostupni su članovima drugih relevantnih parlamentarnih komisija, koje su odgovorne za pitanja politika sadržanih u relevantnim dokumentima.

Član 105.

Osnivanje i sastav Parlamentarne komisije za stabilizaciju i pridruživanje

1. Predsedništvo Skupštine osniva Parlamentarnu komisiju za stabilizaciju i pridruživanje.
2. Sastav, struktura i organizacija utvrđuju se posebnim aktom Predsedništva Skupštine.
3. Članovi Parlamentarne komisije za stabilizaciju i pridruživanje su: predsednik relevantne Komisije za evropske integracije, predsednik relevantne Komisije za zakonodavstvo i predsednik relevantne Komisije za spoljne poslove.

GLAVA XVII.

IZBOR, IMENOVANJE I RAZREŠENJE USTAVNIH ORGANA

Član 106.

Izbor predsednika Republike Kosovo

1. Predsednik Republike Kosova bira se u skladu sa odredbama Ustava i odredbama Zakona o predsedniku Republike Kosovo.
2. Relevantna komisija za zakonodavstvo ispituje da li predloženi kandidati za predsednika Republike ispunjavaju uslove utvrđene Ustavom i Zakonom o predsedniku Republike Kosovo i podnosi izveštaj plenarnoj sednici.
3. Za izbor predsednika Republike Kosovo, tokom tri glasanja, moraju biti najmanje dva (2) kandidata.
4. Na plenarnoj sednici obrazuje se Izborna komisija za izbor predsednika Republike Kosovo, koju čine po jedan poslanik iz svake poslaničke grupe.
5. Za punovažnost prvog i drugog kruga glasanja, u glasanju moraju učestvovati najmanje 80 poslanika, dok u trećem krugu glasanja mora učestvovati najmanje 61 poslanik.

Član 107.

Izbor Vlade

1. Vladu Republike Kosovo bira Skupština u skladu sa odredbama Ustava Republike Kosovo.
2. U slučaju zamene potpredsednika Vlade i ministra, predsednik Vlade obaveštava Skupštinu.

Član 108.
Predlaganje sudija Ustavnog suda

1. Skupština predlaže sudije Ustavnog suda na osnovu člana 114. Ustava i Zakona o Ustavnom sudu.
2. Postupak glasanja sprovodi se u skladu sa članom 61. podstav 4.2. ovog poslovnika.

Član 109.
Izbor i razrešenje Narodnog Advokata

1. Skupština bira i može razrešiti Narodnog Advokata shodno odredbama Ustava Republike Kosova.
2. Postupci glasanja sprovode se u skladu sa članom 61. podstav 4.2. ovog poslovnika.

GLAVA XVIII.
IZBOR, IMENOVANJE I RAZREŠENJE ORGANA USTANOVLJENIH ZAKONOM

Član 110.
Izbor i imenovanje u organe ustanovljene zakonom

1. Izbor i imenovanje organa ustanovljenih zakonom vrši Skupština, osim ako zakonom nije drugačije određeno.
2. Po prijemu predloga, u skladu sa zakonom, predsednik Skupštine zadužuje odgovornu izvestilačku komisiju da razmotri kandidature predloženih članova. Skupština razmatra predlog na plenarnoj sednici u roku od dve (2) nedelje.
3. U slučaju kada se od Skupštine zahteva da predlaže kandidature, predsednik Skupštine prosleđuje zahtev odgovornoj izvestilačkoj komisiji, koja razmatra i sastavlja odgovarajući izveštaj u roku od četiri (4) nedelje. Skupština razmatra predlog kandidatura na plenarnoj sednici u roku od dve (2) nedelje od dana podnošenja izveštaja odgovorne izvestilačke komisije.
4. U slučaju da kandidatura ne ispunjava zakonom utvrđene uslove, komisija zahteva od predsednika Skupštine da obavesti instituciju predlagača o neispunjavanju uslova.
5. Ako nijedan od kandidata ne dobije potrebnu većinu glasova, postupak počinje ispočetka sa novim kandidaturama.

Član 111.
Razrešenje člana ustavnog i zakonskog organa

1. Razrešenje člana ustavnog i zakonskog organa vrši se u skladu sa Ustavom, zakonom i poslovnikom Skupštine.
2. Po prijemu zahteva, predsednik Skupštine prosleđuje zahtev i prateću dokumentaciju odgovornoj izvestilačkoj komisiji, koja u roku od petnaest (15) dana podnosi Skupštini izveštaj sa preporukama.
3. Predsedništvo Skupštine, u roku od sedam (7) dana od dana podnošenja izveštaja sa preporukama odgovornoj izvestilačkoj komisiji, odlučuje o redosledu izveštaja na sledećoj plenarnoj sednici.
4. Osim ako Ustavom ili zakonom nije drugačije određeno, komisija razmatra zahtev za razrešenje, u postupku koji licu protiv koga je podnet zahtev za razrešenje garantuje pravo da bude blagovremeno obavešten, ispitan, saslušan, da postavlja pitanja podnosiocima zahteva za razrešenje i iznese svoja pojašnjenja.

GLAVA XIX.
UPRAVA I POLITIČKO OSOBLJE SKUPŠTINE REPUBLIKE KOSOVO

Član 112.
Organizaciona struktura Uprave Skupštine

1. Uprava Skupštine Republike Kosovo (u daljem tekstu „Uprava“) pruža stručnu pravnu, proceduralnu, administrativnu i tehničku podršku za potrebe plenarne sednice, predsednika Skupštine, Predsedništva Skupštine, parlamentarnih komisija i poslanika Skupštine.
2. Uprava je nezavisna u svom radu, stvara jednake mogućnosti i uslove poslanicima, Skupštini i njenim telima da obavljaju svoje ustavne i zakonske dužnosti.
3. Upravom rukovodi generalni sekretar, u skladu sa relevantnim zakonodavstvom.
4. Upravu čine:
 - 4.1. generalni sekretar Skupštine;
 - 4.2. generalna direkcija, kojom rukovodi generalni direktor;
 - 4.3. direkcija, kojom rukovodi direktor;
 - 4.4. jedinica, kojom rukovodi koordinator jedinice.
5. Direkcija, jedinica i službenik mogu biti direktno podređeni generalnom sekretaru.

6. Organizaciona struktura, broj državnih službenika, organizacija rada službi uprave, prava i dužnosti utvrđuju se posebnim pravilnikom koji donosi Predsedništvo Skupštine na predlog generalnog sekretara. Opis poslova civilnog osoblja Uprave utvrđuje generalni sekretar posebnim aktom.

Član 113.
Odgovornosti generalnog sekretara

1. Generalni sekretar je odgovoran za organizovanje rada Uprave, za pružanje potrebnih usluga za rad Skupštine i njenih tela, kao i za planiranje, praćenje i izvršavanje rashoda Skupštine.
2. Generalni sekretar redovno obaveštava Predsedništvo, i najmanje svakih šest (6) meseci podnosi Predsedništvu Skupštine izveštaj o aktivnostima i trenutnom stanju Uprave.

Član 114.
Izbor generalnog sekretara

Generalni sekretar Skupštine bira se u skladu sa relevantnim zakonodavstvom o državnoj službi.

Član 115.
Političko osoblje Skupštine

1. Političko osoblje Skupštine, zaposleno za podršku radu predsednika Skupštine, potpredsednika Skupštine, poslaničke grupe, predsednika komisije i poslanika, nisu državni službenici i ne podležu načelima i pravilima utvrđenim za državnog službenika.
2. Visina plate, broj osoblja i radni odnos političkog osoblja iz stava 1. ovog člana uređuju se unutrašnjim pravilnikom koji donosi Predsedništvo Skupštine na predlog relevantne Komisije za budžet.

GLAVA XX.
TRANSPARENTNOST SKUPŠTINE

Član 116.
Javnost rada Skupštine

1. Rad Skupštini je javan, osim ako Ustavom Republike Kosova nije drugačije određeno.
2. Javnost rada Skupštine ostvaruje se putem:
 - 2.1. pristupa medija i javnosti radu Skupštine;

- 2.2. prikazivanja opštih aktivnosti Skupštine;
 - 2.3. objavljivanja parlamentarne dokumentacije;
 - 2.4. objavljivanja redovnih finansijskih izveštaja, svaka tri meseca;
 - 2.5. zvanične veb-stranice Skupštine; i
 - 2.6. objavljivanja sednica na društvenim mrežama.
3. Predstavnici medija, koji prate rad Skupštine, akreditiraju se pri Skupštini po posebnom postupku.

Član 117. Objavljivanje i snimanje sednica

1. Plenarne sednice Skupštine i sednice komisija su javne, osim ako Skupština ili komisija ne odluči drukčije.
2. Plenarne sednice se snimaju elektronski. Svaka rasprava se snima na jeziku na kojem je vođena i transkriptuje. Transkript obuhvata samo raspravu poslanika na plenarnoj sednici.
3. Sednice Predsedništva se snimaju. Zapisnik i odluke se objavljuju.
4. Sastanci komisije se transkriptuju.
5. U zapisniku se navode tačke dnevnog reda, sažete rasprave i odluke.
6. Snimci, transkripti i zapisnici sa sednica iz st. 2, 3. i 4. ovog člana:
 - 6.1. čuvaju se u arhivi Skupštine;
 - 6.2. objavljuju se na zvaničnoj veb-stranici Skupštine;
 - 6.3. raspedeljuju se poslanicima u elektronskoj formi;
 - 6.4. dostupni su javnosti, shodno zakonu.
7. Plenarne sednice u celosti prenosi javna televizija.

Član 118. Parlamentarna dokumentacija i izdanja

1. Parlamentarna dokumentacija obuhvata:
 - 1.1. akte usvojene u Skupštini;
 - 1.2. dokumenta koja se odnose na vršenje funkcija predsednika Skupštine;

- 1.3. dokumenta koja se odnose na pripremu i odvijanje plenarnih sednica Skupštine;
 - 1.4. dokumenta koja se odnose na pripremu i odvijanje sednica parlamentarnih komisija;
 - 1.5. dokumenta koja se odnose na rad skupštinskih organa;
 - 1.6. parlamentarna izdanja Skupštine;
 - 1.7. audiovizuelne produkcije koje se odnose na rad Skupštine.
2. Parlamentarna izdanja obuhvataju:
- 2.1. zapisnike plenarnih sednica Skupštine;
 - 2.2. zapisnike sednica Predsedništva;
 - 2.3. sažete zapisnike sednica parlamentarnih komisija;
 - 2.4. akte koje usvaja Skupština;
 - 2.5. prikaz aktivnosti Skupštine i njenih organa;
 - 2.6. godišnji izveštaj o radu Skupštine;
 - 2.7. izdanja prikazana na zvaničnoj veb-stranici Skupštine.
3. Parlamentarna dokumentacija i izdanja su javna, u skladu sa zakonom.
4. Parlamentarna dokumentacija, parlamentarna izdanja, kao i istorijski fond Skupštine čuvaju se u Arhivu Skupštine. Sistematizacija, klasifikacija i postupci za korišćenje parlamentarne dokumentacije i istorijskog fonda utvrđuju se posebnim pravilnikom koji donosi Predsedništvo Skupštine, u skladu sa zakonom.
5. Originalna Deklaracija o proglašenju nezavisnosti od 17. februara 2008. godine čuva se u Muzeju Kosova.

Član 119. **Upotreba jezika u Skupštini**

Sednica Skupštine i parlamentarne komisije održava se na albanskom i srpskom jeziku, a po potrebi obezbeđuje se prevod. Poslanik Skupštine, čiji maternji jezik nije albanski ili srpski, obraća se Skupštini ili komisiji na svom jeziku. U takvim slučajevima, za ostale poslanike Skupštine ili komisija, po potrebi, obezbeđuje se prevod na albanski i srpski jezik.

Član 120. **Jezik dokumenata**

1. Zvanična dokumenta Skupštine pišu se na zvaničnim jezicima, kao što je utvrđeno Ustavom.
2. Skupština će nastojati da pripremi zvanična dokumenta na jeziku zajednice, pored albanske i srpske, na koju se dokument odnosi. Poslanici Skupštine, iz tih zajednica, mogu dostaviti dokumenta na svom jeziku Skupštini ili njenim komisijama na razmatranje. U tim slučajevima, prevod na albanski i srpski za ostale poslanike Skupštine ili komisija će obezbediti Skupština.
3. Transkript odvijanja radova Skupštine zapisuje svaku raspravu samo na jeziku govornika.

Član 121. **Skupštinska služba obezbeđenja**

1. U prostorijama Skupštine funkcioniše služba obezbeđenja. Služba obezbeđenja u prostorijama Skupštine je naoružana, a u sali za plenarne sednice je nenaoružana. Služba je opremljena posebnom uniformom i tehničkim sredstvima za obavljanje svojih dužnosti.
2. Zaposleni Skupštinske službe obezbeđenja u sali za plenarne sednice postupaju samo po nalogu predsedavajućeg sednice, dok van sale za plenarne sednice, po pravilima koje utvrđuje Predsedništvo Skupštine.
3. Policija Republike Kosovo je Skupštinska služba obezbeđenja.

Član 122. **Tumačenje poslovnika Skupštine**

1. Tumačenje poslovnika tokom plenarne sednice vrši predsedavajući plenarne sednice, dok tokom sednice komisije vrši predsedavajući sednice komisije. Takvo tumačenje nije predmet osporavanja i rasprave tokom plenarne sednice ili sednice komisije.
2. Poslanik se može obratiti relevantnoj Komisiji za mandate, imunitete i poslovnik za tumačenje poslovnika, ako smatra da su povređena prava iz stava 1. ovog člana. U roku od petnaest (15) dana, Komisija daje konačno tumačenje o pitanju pokrenutom u Skupštini ili komisiji.
3. Komisija obaveštava Skupštinu o tumačenju na narednoj plenarnoj sednici.
4. Predsednik Skupštine, predsednik poslaničke grupe, predsednik komisije ili šest (6) poslanika mogu zatražiti da pitanje tumačenja komisije za poseban slučaj iznese pred Skupštinu na plenarnoj sednici na odlučivanje.

Član 123.
Odstupanje od proceduralnih rokova

1. Na predlog najmanje šest (6) poslanika, Skupština odlučuje sa 2/3 prisutnih poslanika za odstupanje od proceduralnih rokova poslovnika.
2. Odstupanje se može izvršiti ako nije u suprotnosti sa odredbama Ustava Republike Kosovo.

Član 124.
Računanje rokova

1. Rokovi se računaju u skladu sa relevantnim Zakonom o opštem upravnom postupku.
2. Ne računa se period odmora između zasedanja, osim ako se pitanje uvrsti na dnevni red vanredne sednice.

Član 125.
Pitanja koja su ostala u postupka razmatranja

1. Pitanja koja su prosleđena Skupštini, ali nisu okončana do zaključenja poslednje sednice saziva, naredni saziv smatra kao da nisu podneta. Ovo ne važi u slučaju zakona koji je Skupština usvojila i koji je prosleđen na proglašavanje, u slučaju predloga zakona koji je predložilo 10 hiljada građana, kao i u slučaju peticija, referenduma i onih poslova koji ne iziskuju donošenje odluke Skupštine.
2. Predlog zakona , koji je predložilo 10 hiljada građana, a koji je ostao u postupku razmatranja u Skupštini, naredni saziv ponovno dostavlja Vladi na mišljenje i zatim se prosleđuje Skupštini na razmatranje.

Član 126.
Usvajanje i izmena poslovnika

1. Relevantna Komisija za poslovnik Skupštine ili najmanje šest (6) poslanika imaju pravo da podnesu predlog za izmenu i dopunu poslovnika Skupštine. Predlog za izmenu i dopunu poslovnika Skupštine je poseban i podleže samo jednom razmatranju i isti usvajaju 2/3 svih poslanika Skupštine Republike Kosovo.
2. Predlog za izmenu i dopunu poslovnika Skupštine razmatra relevantna Komisija za poslovnik Skupštine, koja podnosi izveštaj sa preporukama za razmatranje na plenarnoj sednici, u roku od trideset (30) dana od dana prijema.
3. Relevantna Komisija za poslovnik Skupštine priprema prečišćeni tekst nakon svake izmene i dopune poslovnika.

GLAVA XXI.
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 127.
Predlozi akata u postupku

1. Predlozi akata koji su prosleđeni Skupštini pre stupanja na snagu ovog poslovnika, razmatraju se u skladu sa odredbama poslovnika Skupštine Republike Kosovo br. 03-V-304 od 29. aprila 2010. godine.
2. Radna tela osnovana prema odredbama poslovnika Skupštine Republike Kosovo br. 03-V-304 od 29. aprila 2010. godine, nastavljaju sa svojim radom.
3. Predsedništvo Skupštine, u roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog poslovnika, donosi unutrašnje akte utvrđene ovim poslovníkom.

Član 128.
Stavljanje van snage

Danom stupanja na snagu ovog poslovnika stavlja se van snage poslovnik Skupštine Republike Kosova br. 03-V-304 od 29 aprila 2010. godine.

Član 129.
Kodeks ponašanja

Kodeks ponašanja poslanika Skupštine Republike Kosovo je poseban akt i usvaja ga Skupština na predlog relevantne Komisije za poslovnik Skupštine.

Član 130.
Stupanje na snagu

Ovaj poslovnik stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Br. 08-V-349

Priština, dana 28. jula 2022. godine

Glauk KONJUFCA
Predsednik Skupštine